

Grupa Kapitałowa ORPHÉE

**Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe
za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.**

Janusz Płocica - Przewodniczący Rady Dyrektorów
Domingo Dominguez - Członek Rady Dyrektorów
Krzysztof Rudnik - Członek Rady Dyrektorów
Piotr Skrzyński - Członek Rady Dyrektorów
Wojciech Suchowski - Członek Rady Dyrektorów

Genewa, 21 marca 2017 r.

Spis treści

WYBRANE DANE FINANSOWE.....	4
1. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
2. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	6
3. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	7
4. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁE WŁASNYM	8
5. INFORMACJE OGÓLNE	9
5.1. Opis Grupy Kapitałowej Orphée oraz zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej.....	9
5.2. Likwidacja spółki zależnej	9
5.3. Wynik na utracie kontroli (dekonsolidacji) Innovation Enterprises	10
5.4. Skład organów statutowych jednostki dominującej.....	11
5.4.1. Rada Dyrektorów	11
5.4.2. Organ kontroli.....	12
6. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	12
6.1. Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości oraz oświadczenie o zgodności.....	12
6.2. Efekt zastosowania nowych standardów rachunkowości i zmian polityki rachunkowości (porównywalność danych)	12
6.3. Zmiany wynikające ze zmian MSSF	13
6.4. Przekształcenie danych porównawczych	14
6.5. Informacje co do standardów, jakie zostały opublikowane, ale jeszcze nie weszły w życie	18
6.6. Założenie kontynuowania działalności	21
6.7. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych	22
6.8. Stosowane zasady konsolidacji z uwzględnieniem definicji kontroli w MSSF 10.....	22
7. ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH	22
7.1. Profesjonalny osąd.....	22
7.2. Niepewność szacunków.....	23
8. INNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI	24
8.1. Przeliczenie pozycji wyrażonych w walucie obcej	24
8.2. Rzeczowe aktywa trwałe	25
8.3. Nieruchomości inwestycyjne	26
8.4. Wartości niematerialne	27
8.5. Leasing	28
8.6. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	28
8.7. Aktywa finansowe.....	29
8.8. Utrata wartości aktywów finansowych	30
8.9. Zapasy.....	31
8.10. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	31
8.11. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	31
8.12. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	32
8.13. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	32
8.14. Rezerwy	32
8.15. Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe	33
8.16. Płatności w formie akcji własnych	33
8.17. Podział zysku na cele pracownicze oraz fundusze specjalne	33
8.18. Przychody.....	33
8.19. Podatki	33
8.20. Zysk netto na akcję	34
8.21. Kapitał własny	34
8.22. Rozliczenia międzyokresowe	34
8.23. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana	35
9. DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	35
9.1. Informacje dotyczące segmentów działalności	35
9.1.1. Segmenty operacyjne	35
9.1.2. Informacje dotyczące segmentów geograficznych	35
9.2. Przychody operacyjne według branż	36
9.3. Struktura rzeczowa przychodów ze sprzedaży towarów i produktów	36
9.4. Pozostałe przychody operacyjne	36
9.5. Pozostałe koszty operacyjne.....	37
9.6. Przychody finansowe	37
9.7. Koszty finansowe	37
9.8. Koszty według rodzajów.....	37

9.9. Koszty świadczeń pracowniczych.....	38
9.10. Podatek dochodowy.....	38
9.10.1. Obciążenie podatkowe.....	38
9.10.2. Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej.....	38
9.10.3. Odroczony podatek dochodowy.....	39
9.11. Działalność zaniechana.....	39
9.12. Zysk przypadający na jedną akcję.....	40
9.13. Podział wyniku finansowego.....	41
9.14. Rzeczowe aktywa trwałe.....	41
9.15. Leasing.....	43
9.15.1. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca.....	43
9.15.2. Należności z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingodawca.....	43
9.15.3. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu – Grupa jako leasingobiorca.....	43
9.15.4. Należności z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu – Grupa jako leasingodawca.....	44
9.16. Nieruchomości inwestycyjne.....	44
9.17. Wartości niematerialne.....	44
9.18. Udziały we wspólnych przedsięwzięciach.....	48
9.19. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.....	48
9.20. Pozostałe aktywa długoterminowe.....	48
9.21. Świadczenia pracownicze.....	49
9.22. Zapasy.....	50
9.23. Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności.....	50
9.24. Rozliczenia międzyokresowe kosztów.....	51
9.25. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	52
9.26. Kapitał podstawowy.....	53
9.27. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki oraz papiery dłużne.....	54
9.28. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych.....	54
9.29. Nabyte dłużne papiery wartościowe.....	54
9.30. Udzielone pożyczki.....	54
9.31. Rezerwy.....	55
9.32. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe).....	55
9.33. Zobowiązania z tytułu zaliczek.....	56
9.34. Rozliczenia międzyokresowe kosztów.....	56
9.35. Zobowiązania warunkowe.....	56
9.36. Zobowiązania umowne z tytułu nabycia aktywów trwałych.....	56
9.37. Informacje o podmiotach powiązanych.....	56
9.38. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym.....	57
9.38.1. Ryzyko stopy procentowej.....	57
9.38.2. Ryzyko walutowe.....	59
9.38.3. Ryzyko kredytowe.....	59
9.38.4. Ryzyko związane z płynnością.....	60
9.38.5. Ryzyko związane z wrażliwością cen produktów na zmiany cen.....	60
9.39. Instrumenty finansowe.....	61
9.40. Zarządzanie kapitałem.....	61
9.41. Sezonowość.....	62
9.42. Zatrudnienie w grupach zawodowych.....	62
9.43. Wynagrodzenia, łącznie z wynagrodzeniem z zysku, wypłacone członkom zarządu i organów nadzorczych spółek kapitałowych.....	62
9.44. Wynagrodzenie Biegłego Rewidenta za badanie jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostki dominującej za rok obrotowy 2016.....	63
9.45. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym.....	63
9.46. Pozostałe informacje do sprawozdania finansowego.....	63

WYBRANE DANE FINANSOWE

	tys. CHF		tys. EUR	
	2016 (dane po korektach)	2015 (dane po korektach)	2016	2015 (dane po korektach)
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	12 349	11 948	11 327	11 232
Koszt własny sprzedaży	7 584	8 232	6 956	7 739
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	-563	-3 340	-516	-3 140
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	-3 102	-6 015	-2 845	-5 655
Zysk (strata) netto za okres sprawozdawczy	-3 156	-10 402	-2 895	-9 779
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	406	-3 353	372	-3 152
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-545	-1 084	-500	-1 019
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	0	-9 356	0	-8 796
Przepływy pieniężne netto razem	-139	-13 793	-128	-12 967
Zysk (strata) na jedną akcję	-0,08	-0,27	-0,07	-0,25
	2016 (dane po korektach)	2015 (dane po korektach)	2016 (dane po korektach)	2015 (dane po korektach)
Aktywa razem	21 010	28 699	19 554	26 529
Zobowiązania długoterminowe	192	2 192	179	2 026
Zobowiązania krótkoterminowe	4 588	7 333	4 270	6 779
Kapitał własny	16 230	19 174	15 105	17 724
Kapitał akcyjny	3 861	3 861	3 593	3 569
Liczba akcji w tys. sztuk	38 609	38 609	38 609	38 609
Wartość księgowa na jedną akcję (w CHF)	0,42	0,50	0,39	0,46

1. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (dane po korektach)
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży		12 349	11 948
Koszt własny sprzedaży	10.6	7 584	8 232
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		4 765	3 716
Pozostałe przychody operacyjne	10.2	79	248
Koszty sprzedaży	10.6	3 688	3 107
Koszty ogólnego zarządu	10.6	1 493	2 994
Pozostałe koszty operacyjne	10.3	226	1 203
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		-563	-3 340
Przychody finansowe	10.4	185	555
Koszty finansowe	10.5	4 562	962
Wynik na utracie kontroli		2 317	0
Udział w zyskach jednostek współkontrolowanych wycenianych metodą praw własności		-479	-2 268
Zysk (strata) brutto		-3 102	-6 015
Podatek dochodowy	10.8	54	215
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		-3 156	-6 230
Działalność zaniechana			
Zysk (strata) z działalności zaniechanej		0	-4 172
Zysk (strata) netto za okres		-3 156	-10 402
Przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		-3 156	-10 402
Akcjonariuszom niesprawnym kontroli		0	0
Średnioważona liczba akcji		38 608 500	38 608 500
Średnioważona liczba akcji/rozwodniona (w szt.)		38 608 500	38 608 500
Liczba akcji w okresie (w szt.)		38 608 500	38 608 500
Podstawowy zysk netto na jedną akcję przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej według średnioważonej liczby akcji w CHF		-0,08	-0,27
Rozwodniony zysk netto na jedną akcję przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej według średnioważonej liczby akcji w CHF		-0,08	-0,27
Zysk (strata) netto za okres		-3 156	-10 402
Inne całkowite dochody			
Pozycje, które w przyszłości mogą zostać zreklasyfikowane do rachunku zysków i strat		212	-325
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych		212	-325
Inne całkowite dochody netto		212	-325
Całkowity dochód netto za okres		-2 944	-10 727
Przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		-2 944	-10 727
Akcjonariuszom niesprawnym kontroli		0	0

2. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

BILANS	<i>Nota</i>	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015 (dane po korektach)
AKTYWA			
Aktywa trwałe		14 984	18 935
Rzeczowe aktywa trwałe	10.12	115	133
Nieruchomości inwestycyjne		1 330	1 389
Wartości niematerialne - nakłady na trwające prace rozwojowe	10.15	1 690	1 036
Wartości niematerialne - pozostałe	10.15	78	59
Wartość firmy	10.15	0	4
Inwestycje w jedn. podporządkowane	10.19	11 564	16 289
Należności długoterminowe		0	0
Inne aktywa długoterminowe		25	25
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	10.8	182	0
Aktywa obrotowe		6 026	9 764
Zapasy	10.22	3 046	2 537
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	10.23	2 665	5 726
Rozliczenia międzyokresowe	10.24	2	1
Pozostałe aktywa finansowe		0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	10.25	313	452
Aktywa związane z działalnością zaniechaną		0	1 048
SUMA AKTYWÓW		21 010	28 699
PASYWA			
Kapitał własny (przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej)		16 230	19 174
Kapitał podstawowy	10.26	3 861	3 861
Kapitał zapasowy		46 619	46 619
Akcje własne		-8 809	-8 809
Zyski zatrzymane/Niepokryte straty		-20 811	-10 409
Wynik okresu bieżącego		-3 156	-10 402
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		-1 474	-1 686
Udziały niekontrolujące		0	0
Kapitał własny ogółem		16 230	19 174
Zobowiązania długoterminowe		192	2 192
Oprocentowane kredyty i pożyczki	10.27	0	2 000
Rezerwy			
Pozostałe zobowiązania			
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	10.8	192	192
Zobowiązania krótkoterminowe		4 588	7 333
Zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek			
Zobowiązania krótkoterminowe pozostałe, w tym:		4 588	7 333
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	10.32	2 088	3 691
Bieżąca część oprocentowanych kredytów i pożyczek		0	0
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		2	
Rozliczenia międzyokresowe	10.34	85	97
Rezerwy	10.31	2 413	372
Zobowiązania związane z działalnością zaniechaną		0	3 173
Zobowiązania razem		4 780	9 525
SUMA PASYWÓW		21 010	28 699

3. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŃWÓW PIENIĘŻNYCH

	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (dane po korektach)
DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA		
Zysk (strata) netto	-3 156	-10 402
Podatek dochodowy	54	215
Zysk(strata przed opodatkowaniem)	-3 102	-10 187
Korekty:	3 562	7 049
Udział w wyniku jednostek współkontrolowanych wycenianych metodą praw własności	479	2268
Amortyzacja	52	242
Odsetki	0	105
Zmiana stanu należności	3 061	1 456
Zmiana stanu zobowiązań, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	-1 763	-1 644
Zmiana stanu rezerw	2 041	-1595
Zmiana stanu zapasów	-509	3 247
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-195	-402
Zmiana stanu innych aktywów	63	4
(Zapłacony) zwrócony podatek dochodowy	0	0
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	212	-325
Wynik na utracie kontroli	-2 317	0
Inne korekty	2 438	3693
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	406	-3 353
DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA		
I. Wpływy	0	27
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	0	27
Wpływy z tytułu spłaty pożyczek i kredytów	0	0
II. Wydatki	545	1 111
Wydatki na rzeczowy majątek trwały i wartości niematerialne	53	75
Wydatki na trwające prace rozwojowe	492	1 036
Wydatki - zaliczka na zakup zorganizowanej części przedsiębiorstwa	0	0
Wydatki na nabycie podmiotów powiązanych	0	0
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-545	-1 084
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA		
I. Wpływy	0	0
Wpływy z emisji akcji i rozliczenie wydatków związanych z emisją	0	0
Wpływy z otrzymanych kredytów, pożyczek	0	0
Inne wpływy	0	0
II. Wydatki	0	9 356
Wydatki z tytułu kredytów / pożyczek	0	442
Zapłacone odsetki	0	105
Wydatki z tytułu nabycia akcji własnych	0	8 809
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego i innych zobowiązań finansowych	0	0
Inne wydatki finansowe	0	0
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	0	-9 356
Przepływy pieniężne razem	-139	-13793
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	-139	-13793
Środki pieniężne na początek okresu	452	14 245
Środki pieniężne na koniec okresu	313	452

4. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał podstawowy	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane/ niepokryte straty	Różnice z przeliczeń kursowych	Razem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2016	3 861	-8 809	46 619	-20 811	-1 686	19 174	0	19 174
Zysk / strata za okres	0	0	0	-3 156	0	-3 156	0	-3 156
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych	0	0	0	0	212	212	0	212
Całkowite dochody za okres ogółem	0	0	0	-3156	212	-2 944	0	-2 944
Na dzień 31 grudnia 2016	3 861	-8 809	46 619	-23 967	-1 474	16 230	0	16 230

	Kapitał podstawowy	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane/ niepokryte straty	Różnice z przeliczeń kursowych	Razem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2015	3 861	0	46 619	-10 834	-1 361	38 285	0	38 285
Zysk / strata za okres	0	0	0	-10 402	0	-10 402	0	-10 402
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych	0	0	0	0	-325	-325	0	-325
Całkowite dochody za okres ogółem	0	0	0	-10402	-325	-10727	0	-10 727
Udziały i akcje własne	0	-8 809	0	0	0	-8 809	0	-8 809
Inne korekty	0	0	0	425	0	425	0	425
Na dzień 31 grudnia 2015	3 861	-8 809	46 619	-20 811	-1 686	19 174	0	19 174

5. INFORMACJE OGÓLNE

5.1. OPIS GRUPY KAPITAŁOWEJ ORPHÉE ORAZ ZMIANY W STRUKTURZE GRUPY KAPITAŁOWEJ

Grupa Kapitałowa Orphée („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”) składa się z jednostki dominującej Orphée SA („Jednostka Dominująca”, „Spółka”, „Emitent”) i jej spółek zależnych. Siedziba Spółki mieści się w Genewie, Plan-les-Quates.

Spółka jest wpisana do Rejestru Handlowego w Genewie (Registredu Commerce du Canton de Genève) pod numerem CHE-109.605.227 (poprzedni numer w rejestrze: CH-660-1111002-1. Nadano jej kod zgodnie z klasyfikacją działalności DUNS Nr 481882434 oraz NIP 570927. Czas trwania Jednostki Dominującej oraz jednostek zależnych wchodzących w skład Grupy jest nieznacznony.

Głównym miejscem prowadzenia działalności Jednostki Dominującej jest Szwajcaria, a dla spółek zależnych: Kormej Diana - Białoruś, Kormiej Rusland - Rosja, Orphee Technics Sp. z o.o. - Polska.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa Kapitałowa Orphee stanowi grupę niższego szczebla w stosunku do Grupy Kapitałowej PZ CORMAY (Orphée SA jest spółką zależną w stosunku do PZ CORMAY S.A.).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 roku oraz dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 roku.

W skład Grupy Kapitałowej Orphée SA według stanu na 31 grudnia 2016 roku, wchodzi następujące podmioty:

1. Orphée SA - sprzedaż odczynników, testów i aparatury do diagnostyki in vitro,
2. Orphee Technics Sp. z o.o. - zarządzanie nieruchomościami,
3. Kormej Diana – import na Białoruś sprzętu medycznego, materiałów eksploatacyjnych i odczynników, dystrybucja na terenie Białorusi;
4. Kormiej Rusland – import do Federacji Rosyjskiej sprzętu medycznego i odczynników, dystrybucja na terenie Federacji Rosyjskiej;

Ponadto Orphée SA współkontroluje podmiot powiązany Diesse Diagnostica Senese S.p.A. – włoskiego producenta testów oraz aparatury w obszarze immunologii, mikrobiologii i ESR, dystrybutora sprzętu medycznego.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Spółkę w podmiotach podporządkowanych jest równy udziałowi w kapitale tych jednostek, z wyjątkiem Diesse Diagnostica Sense S.p.A. Niniejsze roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje dane finansowe Jednostki Dominującej oraz jednostek podporządkowanych i współkontrolowanych.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku, Orphée SA posiadała udziały w następujących spółkach:

Nazwa	Bezpośredni udział Orphée SA w kapitale	Bezpośredni udział Orphée SA w głosach	Metoda konsolidacji
Kormej Diana Sp. z o.o.	98,50%	98,50%	Pełna
Kormiej Rusland Sp. z o.o.	100%	100%	Pełna
Diesse Diagnostica Senese S.p.A.	45%	50%	Praw własności
Orphee Technics Sp. z o.o.	100%	100%	Pełna

W okresie sprawozdawczym spółka Innovation Enterprises Ltd. (która poprzednio wchodziła w skład Grupy) została postawiona w stan likwidacji, w związku z czym Jednostka Dominująca utraciła nad nią kontrolę. W rocznym sprawozdaniu Grupy sporządzonym na dzień 31 grudnia 2015 roku aktywa i pasywa związane z Innovation Enterprises Ltd. zaprezentowano jako „związane z działalnością zaniechaną”, analogiczna prezentacja wystąpiła w rachunku zysków i strat. W bieżącym okresie sprawozdawczym dokonano rozliczenia wyłączenia Innovation Enterprises Ltd. z Grupy (tzw. dekonsolidacja). Wynik na utracie kontroli został przedstawiony w nocie 5.3.

5.2. LIKWIDACJA SPÓŁKI ZALEŻNEJ

Rada Dyrektorów Innovation Enterprises Ltd. z siedzibą w Carrigtwohill, Republika Irlandii (spółka zależna), na posiedzeniu w dniu 27 stycznia 2016 roku podjęła decyzję o likwidacji spółki. Wniosek o wszczęcie procedury likwidacji został złożony w dniu 28 stycznia 2016 roku do Wysokiego Sądu w Dublinie, Republika Irlandii. W dniu 22 lutego 2016 r. Wysoki Sąd w Dublinie, Republika Irlandii, wydał postanowienie w którym orzekł, że Spółka Zależna objęta zostanie likwidacją w trybie przepisów ustawy o spółkach kapitałowych z 2014 r. w ramach postępowania głównego zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia Rady WE nr 1346/2000. Kolejny Sąd uznał, iż Likwidatorzy Spółki Zależnej – Neil Hughes i Joseph Walsh z Hughes & Blake of Joyce House, Holles Street, Dublin 2, spełnili wszystkie wymogi przewidziane prawem związane ze sprawowaniem funkcji

likwidatorów Spółki Zależnej oraz przesłanki ustanowienia ich likwidatorami, a także ustanowił Łącznych Likwidatorów Spółki Zależnej w osobie pana Neila Hughesa i pana Josepha Walsh, postanawiając jednocześnie, że każdy z Łącznych Likwidatorów Spółki Zależnej może działać samodzielnie.

Likwidatorzy poinformowali oddzielnymi pismami każdego z dotychczasowych członków Rady Dyrektorów Innovation Enterprises Ltd. (wskazanymi przez Orphee S.A.), że ich wszelkie relacje umowne ze Spółką wygasły i nie mają prawa reprezentować Spółki.

5 lutego 2016 roku, w związku umową kredytu hipotecznego pomiędzy Innovation Enterprises Ltd. a Bankiem Irlandii, Pan Luke Charleton oraz Pan Marcus Purcell z Ernst & Young (Cork) zostali wyznaczeni przez Bank Irlandii na „łącznych syndyków masy upadłościowej” (ang. joint receiver) Innovation Enterprises Ltd. Zgodnie z pełnomocnictwem udzielonym przez Bank Irlandii, syndycy są uprawnieni do objęcia i zarządzania majątkiem Spółki obciążonym kredytem hipotecznym wraz z około-kredytowymi opłatami.

Zgodnie z najlepszą wiedzą Rady Dyrektorów Grupy proces likwidacji spółki zależnej nie spowoduje obciążenia wyniku finansowego Grupy dodatkowymi kosztami, w szczególności dodatkowymi kosztami postępowania likwidacyjnego. Opublikowane dotychczas raporty okresowe uwzględniają całkowitą utratę wartości udziałów spółki zależnej, jak również brak możliwości spłaty udzielonej pożyczki Innovation Enterprises Ltd. przez Orphee SA.

Rada Dyrektorów jednostki dominującej uważa, że Grupa nie sprawuje kontroli nad Innovation Enterprises Ltd., gdyż nie jest spełniona definicja kontroli zawarta w paragrafie 7 MSSF 10, który określa, że inwestor sprawuje kontrolę nad jednostką, w której dokonano inwestycji, wtedy i tylko wtedy, gdy inwestor ten jednocześnie:

- a) sprawuje władzę nad jednostką, w której dokonano inwestycji;
- b) z tytułu swojego zaangażowania w jednostkę, w której dokonano inwestycji, podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe lub posiada prawa do zmiennych wyników finansowych, oraz
- c) posiada możliwość wykorzystania sprawowanej władzy nad jednostką, w której dokonano inwestycji, do wywierania wpływu na wysokość swoich wyników finansowych.

Grupa nie sprawuje władzy nad jednostką Innovation Enterprises Ltd, nie dysponuje aktualnymi prawami dającymi możliwość bieżącego kierowania istotnymi działaniami, tj. działaniami, które znacząco wpływają na wyniki finansowe tej jednostki. Wobec braku posiadania władzy, Grupa nie może jej wykorzystać do wywierania wpływu na wysokość swoich wyników finansowych.

W obecnym stanie prawnym Orphee SA całkowicie utraciła władzę nad spółką Innovation Enterprises, gdyż nie ma żadnej możliwości wpływania na działania likwidatorów w szczególności ich działania dotyczące aktywów i pasywów Spółki postawionej w stan likwidacji.

Zgodnie z najlepszą wiedzą Rady Dyrektorów, Spółki GK Orphee nie posiadają ekspozycji na zmienne wyniki finansowe Innovation Enterprises Ltd., w tym w szczególności nie mają „udziału rezydualnego w zobowiązaniach w momencie jej likwidacji”. Grupa nie musi zapewniać kredytu bądź wsparcia płynności Innovation Enterprises Ltd. oraz nie posiada praw do udziałów rezydualnych w aktywach i zobowiązaniach tej jednostki w momencie jej likwidacji.

Pod względem ekonomicznym Jednostka Dominująca utraciła kontrolę nad Innovation Enterprises Ltd., w związku z powyższym w skonsolidowanym rachunku wyników dokonano wyłączenia z konsolidacji spółki zależnej, tj. Innovation Enterprises Ltd., oraz rozpoznano wynik na utracie kontroli.

Zgodnie z aktualną wiedzą Rady Dyrektorów, wszystkie aktywa obrotowe Innovation Enterprises zostały już upłynnione, a proces sprzedaży nieruchomości jest na ostatnim etapie. Syndycy masy upadłościowej spodziewają się, że środki uzyskane ze zbycia majątku Innovation Enterprises Ltd. pokryją co najwyżej dług wobec Banku Irlandii z tytułu kredytu hipotecznego.

Spółka Orphee S.A. jako właściciel Spółki Innovation Enterprises Limited nie odpowiada za jej zobowiązania przed wierzycielami.

5.3. WYNIK NA UTRACIE KONTROLI (DEKONSOLIDACJI) INNOVATION ENTERPRISES

Rada Dyrektorów Innovation Enterprises Limited z siedzibą w Carrigtwohill, Republika Irlandii (Spółka zależna), na posiedzeniu w dniu 27 stycznia 2016 r. podjęła decyzję o jej likwidacji. Pod względem ekonomicznym Jednostka Dominująca utraciła kontrolę nad Innovation Enterprises w związku z powyższym w skonsolidowanym rachunku wyników za 2016 r., dokonano rozliczenia utraty kontroli spółki zależnej, tj. Innovation Enterprises.

Grupa ujęła rozliczenie utraty kontroli zgodnie z paragrafem 25 MSSF 10, który stanowi, iż jednostka dominująca:

- (a) wyłącza aktywa (w tym wartość firmy) i zobowiązania byłej jednostki zależnej ze skonsolidowanego bilansu,
- (b) ujmuje wszelkie inwestycje utrzymane w byłej jednostce zależnej w ich wartości godziwej na dzień utraty kontroli, a następnie ujmuje je i wszelkie kwoty wzajemnych zobowiązań byłej jednostki zależnej i jednostki dominującej zgodnie z odpowiednimi MSSF,

(c) ujmuje zyski lub straty związane z utratą kontroli przypisanie byłej jednostce dominującej.

Wynik na utracie kontroli (dekonsolidacji) Innovation Enterprises:

Aktywa Innovation Enterprises	-1 048
Zobowiązania Innovation Enterprises	7 669
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	192
Utrata pożyczki udzielonej przez Orphee SA Innovation Enterprises	-4 496
Wynik na utracie kontroli	2 317

Wynik na utracie kontroli stanowi zysk (+) 2 317. Powodem uzyskania zysku na utracie kontroli jest to, iż likwidowana spółka zależna na moment likwidacji miała ujemne kapitały. Wartość zobowiązań przekraczała wartość posiadanych aktywów, a więc wyłączenie aktywów i zobowiązań Innovation Enterprises ze skonsolidowanego bilansu wpłynęło na polepszenie wyniku na utracie kontroli o (+)6 621 tys. CHF. Jednocześnie z likwidacją Innovation Enterprises Grupa rozpoznała utratę udzielonej przez jednostkę dominującą Innovation Enterprises pożyczki w kwocie 4 496 tys. CHF, co obniżyło wynik na utracie kontroli o (-) 4 496. Na zysk na utracie kontroli miały wpływ również Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej (+) 192 tys. CHF.

5.4. SKŁAD ORGANÓW STATUTOWYCH JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

5.4.1. Rada Dyrektorów

Skład Rady Dyrektorów na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawiał się następująco:

- Janusz Płocica - Przewodniczący Rady Dyrektorów
- Domingo Dominguez - Członek Rady Dyrektorów
- Krzysztof Rudnik - Członek Rady Dyrektorów
- Piotr Skrzyński - Członek Rady Dyrektorów
- Wojciech Suchowski - Członek Rady Dyrektorów

Skład Rady Dyrektorów w ciągu całego roku obrotowego 2016 nie uległ zmianie.

W dniu 7 marca 2016 roku w siedzibie Spółki odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki Orphée SA., które dokonano wyboru przewodniczącego i członków Rady Dyrektorów Spółki na kadencję obejmującą rok 2016, w osobach Pana Janusza Płocicy (jako przewodniczącego Rady Dyrektorów) oraz panów Domingo Domingueza, Krzysztofa Rudnika, Piotra Skrzyńskiego oraz Wojciecha Suchowskiego (jako członków Rady Dyrektorów).

Jednocześnie Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki Orphée SA, powołało Pana Janusza Płocicę oraz Pana Wojciecha Suchowskiego na członków Komitetu ds. Wynagrodzeń na rok finansowy 2016.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie odbyte w dniu 7 marca 2016 r. dokonało skwitowania pełnienia funkcji przez członków Rady Dyrektorów w roku 2014, i tak:

- pani Katarzynie Jackowskiej nie udzielono absolutorium,
- panu Tadeuszowi Tuora nie udzielono absolutorium,
- panu Tomaszowi Tuora nie udzielono absolutorium,
- panu Domingo Dominguez udzielono absolutorium,
- panu Piotrowi Skrzyńskiemu udzielono absolutorium.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie odbyte w dniu 28 czerwca 2016 r. dokonało skwitowania pełnienia funkcji przez członków Rady Dyrektorów w roku 2015, i tak:

- panu Tadeuszowi Tuora nie udzielono absolutorium,
- panu Tomaszowi Tuora nie udzielono absolutorium,
- panu Domingo Dominguez udzielono absolutorium,
- panu Piotrowi Skrzyńskiemu udzielono absolutorium,
- panu Januszowi Płocica udzielono absolutorium,
- panu Wojciechowi Suchowskiemu udzielono absolutorium,

- panu Krzysztofowi Rudnikowi udzielono absolutorium.

Ponadto Walne Zgromadzenie odbyte w dniu 28 czerwca 2016 r. ponownie dokonano wyboru przewodniczącego i członków Rady Dyrektorów Spółki na kadencję obejmującą rok 2016, w osobach Pana Janusza Płocicy (jako przewodniczącego Rady Dyrektorów) oraz panów Domingo Domingueza, Krzysztofa Rudnika, Piotra Skrzyńskiego oraz Wojciecha Suchowskiego (jako członków Rady Dyrektorów).

Jednocześnie Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki Orphée SA, powołało Pana Janusza Płocicę oraz Pana Wojciecha Suchowskiego na członków Komitetu ds. Wynagrodzeń na rok finansowy 2016.

5.4.2. Organ kontroli

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Orphee SA odbyte w dniu 28 czerwca 2016 r. wskazało:

- BDO Ltd z siedzibą w Genewie, Route de Meyrin 123, 1219 Châtelaine jako biegłego rewidenta Spółki na rok finansowy 2016,
- BDO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, przy ul. ul. Postępu 12, wpisanej do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla M. St. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy pod numerem KRS: 0000293339, NIP 108-000-42-12 jako biegłego rewidenta dla skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok finansowy 2016.

6. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

6.1. PRZYJĘTE ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ORAZ OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) oraz MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską (dalej: „MSSF-UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w Unii Europejskiej proces wprowadzania MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między MSSF, które weszły w życie, a MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

MSSF-UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest kolejnym sprawozdaniem finansowym sporządzonym zgodnie z MSSF – UE. Sprawozdania spółek wchodzących w skład Grupy sporządzane są wg lokalnych standardów, a następnie podlegają przekształceniu na MSR/MSSF. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty niezawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy, wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

Przy sporządzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa przestrzegała tych samych zasad rachunkowości, co przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku.

Rachunek zysków i strat został sporządzony w wariantcie kalkulacyjnym, a rachunek przepływów pieniężnych - metodą pośrednią.

Grupa dokonała korekty prezentacyjnej danych w skonsolidowanym bilansie, wyróżniając pozycje – „Wartości niematerialne – pozostałe”, „Wartości niematerialne - nakłady na trwałe prace rozwojowe”. Zmiany te mają na celu podkreślenie, że te składniki aktywów stanowią wartości niematerialne i nie powinny być przyporządkowywane do innych pozycji aktywów.

6.2. EFEKT ZASTOSOWANIA NOWYCH STANDARDÓW RACHUNKOWOŚCI I ZMIAN POLITYKI RACHUNKOWOŚCI (PORÓWNYWALNOŚĆ DANYCH)

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2016 rok są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2015 rok, z wyjątkiem zmian opisanych w punkcie 7.3.

Zastosowano takie same zasady dla okresu bieżącego i porównywalnego. Szczegółowy opis zasad rachunkowości przyjętych przez Grupę Kapitałową Orphee SA. został przedstawiony w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2015 rok, opublikowanym w dniu 24 marca 2016 roku.

W celu dokonania lepszej prezentacji aktywów w 2016 roku Grupa dokonała korekty prezentacyjnej danych w skonsolidowanym bilansie, doprecyzowując pozycje – „Wartości niematerialne – pozostałe” oraz „Wartości niematerialne

- nakłady na trwające prace rozwojowe”. Zmiany te mają na celu podkreślenie, że te składniki aktywów spełniają definicję wartości niematerialnych.

6.3. ZMIANY WYNIKAJĄCE ZE ZMIAN MSSF

Następujące nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej obowiązują od 1 stycznia 2016 roku:

- Zmiany w MSSF 11 Ujmowanie nabycia udziałów we wspólnych działaniach
- Zmiany w MSR 16 i MSR 38 Wyjaśnienia w zakresie akceptowanych metod ujmowania umorzenia i amortyzacji
- Zmiany w MSR 16 i MSR 41 Rolnictwo: Rośliny Produkcyjne
- Zmiany w MSR 27: Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych
- Zmiany w MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28: Jednostki inwestycyjne: zastosowanie wyjątku z konsolidacji
- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2012-2014)
- Zmiany w MSR 1: Inicjatywa w sprawie ujawnień

Ich zastosowanie nie miało wpływu na wyniki działalności i sytuację finansową Grupy, a skutkowało jedynie zmianami stosowanych zasad rachunkowości lub ewentualnie rozszerzeniem zakresu niezbędnych ujawnień czy też zmianą używanej terminologii.

Główne konsekwencje zastosowania nowych regulacji:

- Zmiany w MSSF 11 Ujmowanie nabycia udziałów we wspólnych działaniach

Zmiany w MSSF 11 zostały opublikowane w dniu 6 maja 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Celem zmian jest przedstawienie szczegółowych wytycznych wyjaśniających sposób ujęcia transakcji nabycia udziałów we wspólnych działaniach, które stanowią przedsięwzięcie. Zmiany wymagają, aby stosować zasady identyczne do tych, które stosowane są w przypadku połączeń jednostek.

Zastosowanie zmienionego standardu nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany w MSR 16 i MSR 38 Wyjaśnienia w zakresie akceptowanych metod ujmowania umorzenia i amortyzacji

Zmiany w MSSF 16 *Rzeczowe aktywa trwałe* i MSR 38 *Wartości niematerialne* zostały opublikowane w dniu 12 maja 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiana stanowi dodatkowe wyjaśnienia w stosunku do dozwolonych do stosowania metod amortyzacji. Celem zmian jest wskazanie, że metoda naliczania umorzenia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych oparta na przychodach nie jest właściwa, jednak w przypadku wartości niematerialnych metoda ta może być zastosowana w określonych okolicznościach.

Zastosowanie zmienionego standardu nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany w MSR 16 i MSR 41 Rolnictwo: Rośliny Produkcyjne

Zmiany w MSSF 16 i 41 zostały opublikowane w dniu 30 czerwca 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiana ta wskazuje, że rośliny produkcyjne powinny być ujmowane w taki sam sposób jak rzeczowe aktywa trwałe w zakresie MSR 16. W związku z powyższym rośliny produkcyjne należy rozpatrywać poprzez pryzmat MSR 16, zamiast MSR 41. Produkty rolne wytwarzane przez rośliny produkcyjne nadal podlegają pod zakres MSR 41.

Zastosowanie zmienionego standardu nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany w MSR 27: Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych

Zmiany w MSR 27 zostały opublikowane w dniu 12 sierpnia 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiany przywracają w MSSF opcję ujmowania w jednostkowych sprawozdaniach finansowych inwestycji w jednostki zależne, wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone za pomocą metody praw własności. W przypadku wyboru tej metody należy ją stosować dla każdej inwestycji w ramach danej kategorii.

Zastosowanie zmienionego standardu nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany w MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28: Jednostki inwestycyjne: zastosowanie wyjątku z konsolidacji

Zmiany w MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 zostały opublikowane w dniu 18 grudnia 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Ich celem jest doprecyzowanie wymogów w zakresie rachunkowości jednostek inwestycyjnych.

Grupa zastosowała te zmiany z dniem ustalonym przez Unię Europejską jako data wejścia w życie tego standardu – tj. 1 stycznia 2016 roku.

Zastosowanie zmienionych standardów nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2012-2014)

W dniu 25 września 2014 r. w wyniku dokonanego przeglądu MSSF wprowadzono drobne poprawki do następujących 4 standardów:

- MSSF 5 *Aktywa przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana*, w zakresie przeklasyfikowania aktywów lub grupy do zbycia z „przeznaczonych do sprzedaży” do „posiadanych w celu przekazania właścicielom” i odwrotnie,
- MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnienia*, m.in. w zakresie zastosowania zmian do MSSF 7 odnośnie kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych do śródrocznych skróconych sprawozdań finansowych,
- MSR 19 *Świadczenia pracownicze*, w zakresie waluty „obligacji korporacyjnych wysokiej jakości” wykorzystywanych do ustalenia stopy dyskonta,
- MSR 34 *Śródroczna sprawozdawczość finansowa*, w zakresie doprecyzowania, w jaki sposób wskazać, że ujawnienia wymagane przez par. 16A MSR 34 zostały zamieszczone w innym miejscu raportu śródrocznego.

Mają one zastosowanie przeważnie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r. lub później. Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionych standardów nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy, z wyjątkiem poprawki do MSR 34, która może skutkować dodatkowymi ujawnieniami w śródrocznych sprawozdaniach finansowych Grupy.

- Zmiany w MSR 1: Inicjatywa w sprawie ujawnień

W dniu 18 grudnia 2014 roku w ramach dużej inicjatywy mającej na celu poprawę prezentacji i ujawnień w raportach finansowych opublikowano zmiany do MSR 1. Zmiany te mają służyć dalszemu zachęcaniu jednostek do stosowania profesjonalnego osądu w określaniu jakie informacje ujawnić w ich sprawozdaniach finansowych. Przykładowo, zmiany doprecyzowują, że istotność dotyczy całości sprawozdań finansowych oraz, że zawarcie nieistotnych informacji może zredukować użyteczność ujawnień *stricte* finansowych. Ponadto, zmiany doprecyzowują, że jednostki powinny stosować profesjonalny osąd przy określaniu w jakim miejscu i w jakiej kolejności prezentować informacje przy ujawnianiu informacji finansowych.

Opublikowanym zmianom towarzyszą też zmiany w MSR 7 *Sprawozdanie z przepływów pieniężnych*, który zwiększa wymogi ujawnień odnośnie przepływów z działalności finansowej oraz środków pieniężnych i ich ekwiwalentów jednostki (szczegóły poniżej).

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

6.4. PRZEKSZTAŁCENIE DANYCH PORÓWNAWCZYCH

W porównywalnym okresie zakończonym 31 grudnia 2015 r. Grupa ujęła korekty błędów podstawowego.

W okresie sprawozdawczym jednostka współkontrolowana Diesse Diagnostica Senese S.p.A. opublikowała sprawozdanie finansowe za 2015 rok zbadane przez biegłego rewidenta. Spowodowało to konieczność skorygowania udziału w zyskach jednostek współkontrolowanych wycenianych metodą praw własności.

Grupa dokonała korekty prezentacyjnej danych porównywalnych na dzień 31 grudnia 2015 roku w skonsolidowanym bilansie, wyróżniając pozycje – „Wartości niematerialne – pozostałe”, „Wartości niematerialne - nakłady na trwające prace rozwojowe”. Zmiany te mają na celu podkreślenie, że te składniki aktywów stanowią wartości niematerialne i nie powinny być przyporządkowywane do innych pozycji aktywów.

Korekty dotyczące skonsolidowanego rachunku zysków i strat za 2015 rok

Korekta wynikająca z uwzględnienia zaudytowanego i opublikowanego sprawozdania finansowego Diesse Diagnostica Senese za 2015 rok.

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (dane po korektach)	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (dane opublikowane)	Korekty
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	11 948	11 948	
Koszt własny sprzedaży	8 232	8 232	
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	3 716	3 716	
Aktualizacja wartości nieruchomości inwestycyjnych	0	0	
Pozostałe przychody operacyjne	248	248	
Koszty sprzedaży	3 107	3 107	
Koszty ogólnego zarządu	2 994	2 994	
Pozostałe koszty operacyjne	1 203	1 203	
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	-3 340	-3 340	
Przychody finansowe	555	555	
Koszty finansowe	962	962	
Udział w zyskach jednostek współkontrolowanych wycenianych metodą praw własności	-2 268	142	-2 410
Zysk (strata) brutto	-6 015	-3 605	
Podatek dochodowy	215	215	
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	-6 230	-3 820	
Działalność zaniechana	-4 172	-4 172	
Zysk (strata) z działalności zaniechanej	-10 402	-7 992	
Zysk (strata) netto za okres	-10 402	-7 992	
Przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej	-10 402	-7 992	
Akcjonariuszom niesprawnym kontroli			
Średnia liczba akcji w okresie (w szt.)	38 608 500	38 608 500	
Podstawowy zysk netto na jedną akcję przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej według średnioważonej liczby akcji w CHF	-0,27	-0,21	-0,06
Rozwodniony zysk netto na jedną akcję przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej według średnioważonej liczby akcji w CHF	-0,27	-0,21	-0,06

Korekty dotyczące bilansu na dzień 31 grudnia 2015 roku

Korekta wynikająca z uwzględnienia zaudytowanego i opublikowanego sprawozdania finansowego Diesse Diagnostica Senese za 2015 rok.

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (dane po korektach)	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (dane opublikowane)	korekty
AKTYWA			
Aktywa trwałe	18 935	21 345	
Rzeczowe aktywa trwałe	133	133	
Nieruchomości inwestycyjne	1 389	1 389	
Wartości niematerialne - nakłady na trwające prace rozwojowe	1 036	1 036	
Wartości niematerialne - pozostałe	59	59	
Wartość firmy	4	4	
Inwestycje w jedn. podporządkowane	16 289	18 699	-2 410
Pozostałe aktywa finansowe (długoterminowe)	25	25	
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			
Aktywa obrotowe	9 764	9 764	
Zapasy	2 537	2 537	
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	5 726	5 726	
Rozliczenia międzyokresowe	1	1	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	452	452	
Aktywa związane z działalnością zaniechaną	1 048	1 048	
SUMA AKTYWÓW	28 699	31 109	

PASYWA			
Kapitał własny (przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej)	19 174	21 584	
Kapitał podstawowy	3 861	3 861	
Kapitał zapasowy	46 619	46 619	
Akcje własne	-8 809	-8 809	
Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny			
Pozostałe kapitały rezerwowe			
Zyski zatrzymane/Niepokryte straty	-10 409	-10 409	
Wynik okresu bieżącego	-10 402	-7 992	-2 410
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-1 686	-1 686	

GRUPA KAPITAŁOWA ORPHÉE
Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.
(w tysiącach CHF)

Udziały niekontrolujące			
Kapitał własny ogółem	19 174	21 584	
Zobowiązania długoterminowe	2 192	2 192	
Oprocentowane kredyty i pożyczki	2 000	2 000	
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	192	192	
Rozliczenia międzyokresowe			
Zobowiązania krótkoterminowe	7 333	7 333	
Zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek			
Zobowiązania krótkoterminowe pozostałe, w tym:	7 333	7 333	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	3 691	3 691	
Rozliczenia międzyokresowe	97	97	
Rezerwy	372	372	
Zobowiązania związane z działalnością zaniechaną	3 173	3 173	
Zobowiązania razem	9 525	9 525	
SUMA PASYWÓW	28 699	31 109	

Korekty dotyczące rachunku przepływów pieniężnych za 2015 rok

Korekta wynikająca z uwzględnienia zaudytowanego i opublikowanego sprawozdania finansowego Diesse Diagnostica Senese za 2015 rok.

	31 grudnia 2015 (dane po korektach)	31 grudnia 2015 (dane opublikowane)	Korekty
DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA			
Zysk (strata) netto	-10 402	-7 992	-2 410
Podatek dochodowy	215	215	
Zysk (strata przed opodatkowaniem)	-10 187	-8 207	
Korekty:	7 049	4 639	2 410
Udział w wyniku jednostek współkontrolowanych wycenianych metodą praw własności	2 268	-142	2 410
Amortyzacja	242	242	
Odsetki	105	105	
Zmiana stanu należności	1 456	1 456	
Zmiana stanu zobowiązań, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	-1 644	-1 644	
Zmiana stanu rezerw	-1 595	-1 595	
Zmiana stanu zapasów	3 247	3 247	
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-402	-402	
Zmiana stanu innych aktywów	4	4	
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-325	-325	

Inne korekty	3 693	3 693	
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	-3 353	-3 353	
DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA			
I. Wpływy	27	27	
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	27	27	
II. Wydatki	1 111	1 111	
Wydatki na rzeczowy majątek trwały i wartości niematerialne	75	75	
Wydatki na trwające prace rozwojowe	1 036	1 036	
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-1 084	-1 084	
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA			
I. Wpływy	0	0	
II. Wydatki	9 356	9 356	
Wydatki z tytułu kredytów / pożyczek	442	442	
Zapłacone odsetki	105	105	
Wydatki z tytułu nabycia akcji własnych	8 809	8 809	
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-9 356	-9 356	
Przepływy pieniężne razem	-13 793	-13 793	
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	-13 793	-13 793	
Środki pieniężne na początek okresu	14 245	14 245	
Środki pieniężne na koniec okresu	452	452	

6.5. INFORMACJE CO DO STANDARDÓW, JAKIE ZOSTAŁY OPUBLIKOWANE, ALE JESZCZE NIE WESZŁY W ŻYCIE

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie.

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie na dzień bilansowy:

- MSSF 9 Instrumenty finansowe

Nowy standard został opublikowany w dniu 24 lipca 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później. Celem standardu jest uporządkowanie klasyfikacji aktywów finansowych oraz wprowadzenie jednolitych zasad podejścia do oceny utraty wartości dotyczących wszystkich instrumentów finansowych. Standard wprowadza również nowy model rachunkowości zabezpieczeń w celu ujednoczenia zasad ujmowania w sprawozdaniach finansowych informacji o zarządzaniu ryzykiem.

Grupa zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2018 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu. Grupa rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowego standardu.

- MSSF 14 Regulatory Deferral Accounts

Nowy standard został opublikowany w dniu 30 stycznia 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Nowy standard ma charakter przejściowy w związku z toczącymi się pracami RMSR nad uregulowaniem sposobu rozliczania operacji w warunkach regulacji cen. Standard wprowadza zasady ujmowania

aktywów i zobowiązań powstałych w związku z transakcjami o cenach regulowanych w przypadku gdy jednostka podejmie decyzję o przejściu na MSSF.

Grupa zastosuje nowy standard nie wcześniej niż z dniem ustalonym przez Unię Europejską jako data wejścia w życie tego standardu. Ze względu na przejściowy charakter standardu Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać formalnej procedury zatwierdzenia standardu i poczekać na docelowy standard.

Zastosowanie nowego standardu nie będzie miało wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- MSSF 15 Przychody z umów z klientami

Nowy ujednoczony standard został opublikowany w dniu 28 maja 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku (pierwotnie 2017 roku) lub później i dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie. Standard ustanawia jednolite ramy ujmowania przychodów i zawiera zasady, które zastąpią większość szczegółowych wytycznych w zakresie ujmowania przychodów istniejących obecnie w MSSF, w szczególności, w MSR 18 Przychody, MSR 11 Umowy o usługę budowlaną oraz związanych z nimi interpretacjach. W dniu 11 września 2015 roku Rada Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości opublikowała projekt zmian w przyjętym standardzie odraczający o rok datę wejścia w życie tego standardu.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu. Grupa rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowego standardu.

- MSSF 16 *Leasing*

Nowy standard został opublikowany w dniu 13 stycznia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później i dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie (ale pod warunkiem równoczesnego zastosowania MSSF 15). Standard zastępuje dotychczasowe regulacje dotyczące leasingu (m.in. MSR 17) i diametralnie zmienia podejście do umów leasingowych o różnym charakterze, nakazując leasingobiorcą wykazywanie w bilansach aktywów i zobowiązań z tytułu zawartych umów leasingowych, niezależnie od ich rodzaju.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu. Grupa rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowego standardu.

- Zmiany w MSSF 10 i MSR 28: Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy investorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem

Zmiany w MSSF 10 i MSR 28 zostały opublikowane w dniu 11 września 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później (termin wejścia w życie obecnie został odroczony bez wskazania daty początkowej). Zmiany doprecyzowują rachunkowość transakcji, w których jednostka dominująca traci kontrolę nad jednostką zależną, która nie stanowi „biznesu” zgodnie z definicją określoną w MSSF 3 „Połączenia jednostek”, w drodze sprzedaży wszystkich lub części udziałów w tej jednostce zależnej do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia ujmowanego metodą praw własności.

Grupa zastosuje zmiany w standardach nie wcześniej niż z dniem ustalonym przez Unię Europejską jako data wejścia w życie tego standardu. Aktualnie Komisja Europejska postanowiła odroczyć formalną procedurę zatwierdzenia standardu.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania zmienionych standardów.

- Zmiany w MSR 12: Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu niezrealizowanych strat.

Zmiany w MSR 12 zostały opublikowane w dniu 19 stycznia 2016 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub później. Ich celem jest doprecyzowanie wymogów w zakresie ujmowania aktywów z tytułu podatku odroczonego dotyczących dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany w MSR 7: Inicjatywa w sprawie ujawnień

Zmiany w MSR 7 zostały opublikowane w dniu 29 stycznia 2016 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub później. Celem zmian było zwiększenie zakresu informacji przekazywanej odbiorcom sprawozdania finansowego w zakresie działalności finansowej jednostki poprzez dodatkowe ujawnienia zmian wartości bilansowej zobowiązań związanych z finansowaniem działalności jednostki.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy, poza zmianą zakresu ujawnień prezentowanych w sprawozdaniu finansowym.

- Doprecyzowanie zapisów MSSF 15: *Przychody z umów z klientami*

Doprecyzowanie zapisów MSSF 15 zostało opublikowane w dniu 12 kwietnia 2016 roku i ma ono zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później (zgodnie z datą rozpoczęcia obowiązywania całego standardu). Celem zmian w standardzie było wyjaśnienie wątpliwości pojawiających się trakcie analiz przedwdrożeniowych odnośnie: identyfikacji zobowiązania do spełnienia świadczenia (performance obligation), wytycznych stosowania standardu w kwestii identyfikacji zleceniodawcy/agenta oraz przychodów z licencji dotyczących własności intelektualnej, czy wreszcie okresy przejściowego przy pierwszym zastosowaniu nowego standardu.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany w MSSF 2: Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji

Zmiany w MSSF 2 zostały opublikowane w dniu 20 czerwca 2016 roku i mają one zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później.

Celem zmian w standardzie było doprecyzowanie sposobu ujmowania niektórych rodzajów transakcji płatności na bazie akcji.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany w MSSF 4: Zastosowanie MSSF 9 "Instrumenty finansowe" w MSSF 4 "Umowy ubezpieczeniowe" opublikowane w dniu 12 września 2016 roku.

Mają one zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (*Annual Improvements 2014-2016*)

W dniu 8 grudnia 2016 roku w wyniku dokonanego przeglądu MSSF wprowadzono drobne poprawki do następujących 3 standardów:

- MSSF 1 *Śródroczna sprawozdawczość finansowa*, w zakresie usunięcia kilku zwolnień przewidzianych w tym standardzie, które nie mają już zastosowania,
- MSSF 12 *Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach*, w zakresie doprecyzowania wymogów odnośnie ujawnień informacji na temat udziałów niezależnie od tego czy są one traktowane jako przeznaczone do sprzedaży, przekazania w formie dywidendy i działalność zaniechana, czy też nie ,
- MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach*, w zakresie momentu, w którym jednostki o charakterze inwestycyjnym (np. venture capital) mogą zdecydować o wyborze sposobu wyceny udziałów w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach w wartości godziwej, a nie metodą praw własności.

Mają one zastosowanie przeważnie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. (niektóre już dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 r.) lub później.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- KIMSF 22 Transakcje w walucie obcej a wynagrodzenie zaliczkowe

Nowa interpretacja została opublikowana w dniu 8 grudnia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później. Celem interpretacji jest wskazanie w jaki sposób określić datę transakcji dla celów ustalenia właściwego kursu (do przeliczeń) transakcji zawartej w walucie obcej w sytuacji, gdy jednostka płaci lub otrzymuje zaliczkę w walucie obcej.

Grupa zastosuje nową interpretację od 1 stycznia 2018 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowej interpretacji. Grupa rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowej interpretacji.

- Zmiana w MSR 40 Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnych

Zmiana w MSR 40 została opublikowana w dniu 8 grudnia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Jej celem jest doprecyzowanie, że przeniesienie nieruchomości z lub do nieruchomości inwestycyjnych może nastąpić wtedy, i tylko wtedy, gdy nastąpiła zamiana sposobu użytkowania nieruchomości.

Grupa zastosuje zmieniony standard od 1 stycznia 2018 roku.

6.6. ZAŁOŻENIE KONTYNUOWANIA DZIAŁALNOŚCI

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości. Rada Dyrektorów Jednostki Dominującej na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdza istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenie możliwości kontynuowania działalności, jednakże nie wywarły istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy. Likwidacja spółki zależnej Innovation Enterprises Ltd. nie będzie miała wpływu na kontynuowanie działalności przez pozostałe spółki Grupy w tym Jednostkę Dominującą.

Analiza płynności

Rada Dyrektorów Grupy dokonała oceny sytuacji płynnościowej Grupy. Głównym celem analizy było określenie źródeł spłaty zobowiązań krótkoterminowych Grupy wg ich stanu na dzień 31.12.2016 roku, wynikających z tytułu zobowiązań z tytułu dostaw, robót i usług (w tym zobowiązań wynikających z prowadzonych prac rozwojowych związanych nowymi analizatorami). Łączna kwota zobowiązań przypadających do spłaty w okresie 12 miesięcy (czyli zobowiązań krótkoterminowych) oraz rezerw o charakterze krótkoterminowym wynosi 4 588 tys. CHF, w tym:

- zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania: 2 088 tys. CHF,
- krótkoterminowe rezerwy: 2 413 tys. CHF,
- rozliczenia międzyokresowe: 85 tys. CHF.

W kwocie rezerw jest uwzględniona rezerwa 2 000 tys. CHF na zwrot pożyczki od osoby fizycznej. Zgodnie z Umową – kwota pożyczki miała stać się wymagalna w przypadku osiągnięcia przez Orphée SA w okresie udzielenia pożyczki zysku netto w wysokości co najmniej 2 mln CHF. Równocześnie w przypadku nieosiągnięcia przez Grupę Cormay zysku netto w wysokości 3 mln CHF w okresie 5 lat od dnia podpisania Umowy, pożyczka zgodnie z treścią tejże Umowy uległa umorzeniu.

W ocenie Rady Dyrektorów warunek powstania wymagalności zwrotu pożyczki nie został spełniony, zaś warunek umorzenia pożyczki został spełniony, przy czym z uwagi na zawyżone wyniki finansowe Grupy Cormay w sprawozdaniach finansowych za kolejne okresy okoliczności powyższe nie są wprost odzwierciedlone, ponieważ sprawozdania te zawierają wyniki finansowe zawyżone w stosunku do rzeczywistych. Na wniosek Rady Dyrektorów, Zarząd jednostki dominującej PZ Cormay S.A. zlecił biegłemu rewidentowi dodatkowy audyt, który potwierdził faktyczne wyniki Grupy Cormay w latach 2010-2014. Do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu Spółka utworzyła rezerwę w wysokości roszczenia, przy jednoczesnym uwzględnieniu umorzenia pożyczki.

Suma zobowiązań pomniejszona o 2 000 tys. CHF rezerwy na zwrot pożyczki od osoby fizycznej wynosi 2 588 tys. CHF.

Z kwoty 2 588 tys. zobowiązań wymagalnych w ciągu 12 miesięcy od daty bilansu 3 tys. CHF jest wobec jednostki sprawującej kontrolę nad Grupą (PZ Cormay S.A.), tak więc wobec podmiotów pozostałych pozostaje kwota 2 585 tys. CHF zobowiązań.

Jednocześnie w aktywach Grupy występuje pozycja należności krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności w łącznej wysokości 2 426 tys. CHF.

Z kwoty 2 426 tys. należności 405 tys. CHF jest od jednostki sprawującej kontrolę nad Grupą, należności od pozostałych podmiotów stanowią 2 021 tys. CHF. Kwota należności od jednostki sprawującej kontrolę dotyczy zwrotu zaliczki wynikającej z umowy przedwstępnej sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa z dnia 15 lipca 2014 roku PZ Cormay S.A. W dniu 16 grudnia 2016 r. zostało zawarte porozumienie do umowy przedwstępnej sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa z dnia 15 lipca 2014 r., na mocy którego zmianie uległ termin zwrotu zaliczki na dzień 30 czerwca 2017 r. W tym terminie PZ CORMAY S.A. zwróci całość zaliczki.

Rada Dyrektorów dokonała szczegółowej analizy rozrachunków z innymi podmiotami niż jednostka sprawująca kontrolę nad Grupą. W wyniku dokonanej analizy, Rada określiła następujące źródła spłaty zobowiązań krótkoterminowych:

- a) wpływy z krótkoterminowych należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności w kwocie 2 021 tys. CHF.
- b) nadwyżka gotówki generowana przez działalność operacyjną Grupy w kwocie uwzględnionej w prognozie Rady Dyrektorów co najmniej 1.000 tys. CHF

Dodatkowo Rada Dyrektorów rozpocznie negocjacje z bankiem, który w poprzednich okresach udzielał Jednostce dominującej w Grupie - Orphée S.A. finansowania bieżącego, celem ponownego przywrócenia dostępności kredytu w rachunku bieżącym (kredyt był dostępny w roku 2014). Kredyt ten ma wzmocnić bieżącą płynność, wprowadzić większą elastyczność rozrachunków, zniwelować potencjalne okresy braku płynności. Jednocześnie Rada Dyrektorów nie wyklucza częściowej wcześniejszej spłaty należności z tytułu zaliczki przekazanej do jednostki sprawującej kontrolę nad Grupą przed datą jej wymagalności tj. 31 grudnia 2016 roku.

6.7. WALUTA POMIARU I WALUTA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Walutą pomiaru oraz walutą sprawozdawczą Jednostki Dominującej i innych spółek uwzględnionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jest frank szwajcarski (CHF). Sprawozdania finansowe jednostek wchodzących w skład Grupy zostały przeliczone na walutę sprawozdawczą w oparciu o zasady wynikające z Międzynarodowego Standardu Rachunkowości nr 21.

6.8. STOSOWANE ZASADY KONSOLIDACJI Z UWZGLĘDNIENIEM DEFINICJI KONTROLI W MSSF 10

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Jednostki Dominującej, sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych oraz udziały w jednostce współkontrolowanej. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie Jednostki Dominującej. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane - od dnia ustania kontroli.

Zgodnie z MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” sprawowanie kontroli przez Jednostkę Dominującą ma miejsce wtedy i tylko wtedy, gdy podmiot dominujący jednocześnie:

- posiada władzę nad jednostką, w której dokonał inwestycji,
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w jednostce, w której dokonał inwestycji, oraz
- posiada możliwość wykorzystania władzy nad jednostką, w której dokonał inwestycji, do wywierania wpływu na kwotę zwrotów inwestora.

Dokonując oceny czy Jednostka Dominująca sprawuje kontrolę nad jednostką, w której dokonała inwestycji zarząd Jednostki Dominującej bierze pod uwagę wszystkie fakty i okoliczności. Grupa dokonuje ponownej oceny, czy sprawuje kontrolę nad daną jednostką, jeżeli fakty i okoliczności wskazują, iż nastąpiła zmiana jednego bądź więcej z trzech elementów kontroli wymienionych powyżej.

Zmiany w udziale własnościowym Jednostki Dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli Jednostki Dominującej.

Udziały w jednostkach współkontrolowanych, gdzie Grupa sprawuje współkontrolę są ujmowane metodą praw własności. Przed obliczeniem udziału w aktywach netto wspólnego przedsięwzięcia dokonuje się odpowiednich korekt w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF stosowanymi przez Grupę.

Ocena inwestycji w spółki współkontrolowane pod kątem utraty wartości ma miejsce, kiedy istnieją przesłanki wskazujące na to, że nastąpiła utrata wartości lub odpis z tytułu utraty wartości dokonany w latach poprzednich już nie jest wymagany.

7. ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

7.1. PROFESJONALNY OSĄD

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości Grupy Kapitałowej wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Inwestycje w jednostkach zależnych i współkontrolowanych

Grupa, niezależnie od charakteru jej zaangażowania w danej jednostce (jednostce, w której dokonano inwestycji) określa swój status oceniając, czy sprawuje kontrolę nad jednostką, w której dokonano inwestycji.

Grupa sprawuje kontrolę nad jednostką, jeżeli z tytułu swojego zaangażowania w tę jednostkę podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub gdy ma prawa do takich zmiennych zwrotów, oraz ma możliwość wywierania na nie wpływu poprzez sprawowanie nad tą jednostką władzy. Grupa dokonuje ponownej oceny, czy sprawuje kontrolę nad jednostką, jeżeli fakty i okoliczności wskazują, że nastąpiła zmiana jednego lub więcej z trzech elementów kontroli: posiadania władzy, ekspozycji na zmienne zwroty lub praw do tych zwrotów lub możliwości wykorzystania władzy nad jednostką. Na dzień kończący okres

sprawozdawczy Grupa sprawuje kontrolę nad wszystkimi jednostkami określonymi w niniejszym sprawozdaniu finansowym jako zależne (nota 6.1).

Grupa sprawuje współkontrolę nad jednostką, jeśli wraz ze wszystkimi wspólnymi inwestorami musi współdziałać w celu kierowania jej istotną działalnością, co oznacza tym samym, że żaden ze wspólnych inwestorów pojedynczo nie sprawuje nad nią kontroli i bez współdziałania z pozostałymi nie może nią kierować. W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ujęto udziały w spółce Diesse Diagnostica Senese S.p.A. metodą praw własności określając status tej spółki jako jednostka współkontrolowana.

Stwierdzenie utraty kontroli nad jednostką zależną

Zarząd jednostki dominującej uważa, że Grupa nie sprawuje kontroli nad jednostką zależną, jeśli nie jest spełniona definicja kontroli zawarta w paragrafie 7 MSSF 10, który określa, że inwestor sprawuje kontrolę nad jednostką, w której dokonano inwestycji, wtedy i tylko wtedy, gdy inwestor ten jednocześnie:

- a) sprawuje władzę nad jednostką, w której dokonano inwestycji;
- b) z tytułu swojego zaangażowania w jednostkę, w której dokonano inwestycji, podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe lub posiada prawa do zmiennych wyników finansowych, oraz
- c) posiada możliwość wykorzystania sprawowanej władzy nad jednostką, w której dokonano inwestycji, do wywierania wpływu na wysokość swoich wyników finansowych.

W okresie sprawozdawczym Grupa uznała, iż utraciła kontrolę nad spółką Innovation Interprises Ltd (nota 10.45.2 i 10.45.3).

Nakłady na trwające prace rozwojowe, zakończone prace rozwojowe

Koszt wytworzenia składnika wartości niematerialnych przez jednostkę we własnym zakresie jest sumą nakładów poniesionych od dnia, w którym po raz pierwszy dany składnik wartości niematerialnych spełni zawarte w MSR 38 kryteria dotyczące ujmowania pozycji. Koszty rozwoju są kapitalizowane zgodnie z zasadami rachunkowości Grupy. Pierwsze skapitalizowanie kosztów wynika z osądu kierownictwa dotyczącego potwierdzenia istnienia technicznych i ekonomicznych możliwości kontynuacji projektu. Ma to miejsce zwykle wtedy, gdy projekt osiągnął pewien etap zgodnie z ustalonym wcześniej planem. Ustalenie kwot podlegających kapitalizacji wymaga przyjęcia przez kierownictwo pewnych założeń dotyczących prognozowanych wpływów z projektu, stopy dyskontowej oraz prognozowanego okresu uzyskiwania korzyści. Wartość bilansowa skapitalizowanych niezakończonych kosztów rozwoju na 31 grudnia 2016 roku wynosiła 1 690 tys. CHF (2015: 1 036 tys. CHF).

Grupa przeprowadza co roku test sprawdzający, czy nastąpiła utrata wartości składnika wartości niematerialnych, który nie jest jeszcze dostępny do użytkowania, poprzez porównanie jego wartości bilansowej z wartością odzyskiwalną. Aby udowodnić, w jaki sposób dany składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne, Grupa ocenia przyszłe korzyści ekonomiczne, które ma uzyskać z tego składnika na podstawie zasad określonych w MSR 36 Utrata wartości aktywów. Kierownictwo Grupy oceniając stopień pewności związany z osiągnięciem przyszłych korzyści ekonomicznych, które można przyporządkować użytkowaniu składnika aktywów, kieruje się własnym osądem.

Ośrodek wypracowujący środki pieniężne

Zgodnie z definicją zawartą w paragrafie 6 MSR 36 ośrodek wypracowujący środki pieniężne jest najmniejszym dającym się określić zespołem aktywów, który wypracowuje wpływy pieniężne w znacznym stopniu niezależne od wpływów pieniężnych pochodzących z innych aktywów lub innych zespołów aktywów. Z określeniem, co stanowi ośrodek wypracowujący środki pieniężne, wiąże się subiektywna ocena. Jeśli nie ma możliwości ustalenia wartości odzyskiwalnej pojedynczego składnika aktywów, Grupa identyfikuje najmniejszy zbiór aktywów, który wypracowuje w znacznym stopniu niezależne wpływy pieniężne.

7.2. NIEPEWNOŚĆ SZACUNKÓW

Szacunek to proces ustalania wartości składnika sprawozdania finansowego wymagającego własnego osądu na podstawie najbardziej aktualnych, dostępnych i wiarygodnych informacji. Grupa dokonuje okresowej weryfikacji szacunków w zależności od zmieniających się okoliczności stanowiących podstawę ich dokonania. Zmiany szacunku poszczególnego składnika sprawozdania finansowego Grupa uwzględnia przy obliczaniu zysku/straty netto w okresie, w którym ma miejsce zmiana szacunku, jeśli dotyczy tego okresu lub w okresie, w którym ma miejsce zmiana i w przyszłych okresach, jeżeli dotyczy wszystkich tych okresów. Skutki zmiany szacunku w celu uzyskania porównywalności danych są prezentowane przy zachowaniu kryteriów klasyfikacyjnych zastosowanych w latach poprzednich, to znaczy ujmowane w tej samej pozycji rachunku zysków i strat, w której sklasyfikowano wcześniej wartość szacunku. Poniżej przedstawiono najistotniejsze szacunki dokonywane przez Grupę.

Odpisy aktualizujące oraz utrata wartości aktywów niefinansowych

Grupa ocenia na każdy dzień bilansowy, czy istnieją przesłanki utraty wartości aktywów niefinansowych. W razie stwierdzenia istnienia przesłanek, że wartość bilansowa tych aktywów może nie być możliwa do odzyskania, Grupa przeprowadza test z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych. Na dzień 31 grudnia 2016 roku, poza ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym odpisami aktualizującymi wartość należności i zapasów (noty 10.23 oraz 10.22) oraz odpisem z tytułu trwałej utraty wartości przez wartość firmy (nota 10.15), w ocenie Rady Dyrektorów nie istnieją przesłanki utraty wartości bilansowej innych posiadanych aktywów niefinansowych.

Wycena rezerw

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych (odprawy emerytalne i rentowe) ustalone są na podstawie wewnętrznych szacunków i są one aktualizowane na koniec każdego roku obrotowego. Szacunków dokonuje się na podstawie wzorów wyprowadzonych na podstawie dotychczasowego doświadczenia. Z racji tego, że mają one charakter szacunków, choć najlepszych w ocenie kierownictwa, może być z nimi związana niepewność. Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków oraz gdy można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania. Z uwagi na niewielkie ewentualne wysokości Grupa zdecydowała się nie analizować konieczności zawiązania rezerw związanych ze świadczeniami pracowniczymi.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Grupa wykorzystuje szacunki w celu określenia wartości godziwej instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Wycena aktywów i zobowiązań dotyczących działalności zaniechanej

W momencie, w którym Grupa ma wystarczające przekonanie, co do tego, że działalność będzie (lub jest już) zaniechana, dokonuje reklasyfikacji aktywów, zobowiązań i wyników tej działalności do działalności zaniechanej. W takiej sytuacji aktywa są wyceniane w wartości likwidacyjnej i wykazywane w osobnej pozycji bilansu „aktywa dotyczące działalności zaniechanej”, a zobowiązania są wyceniane w wartości godziwej i wykazywane w osobnej pozycji „zobowiązania dotyczące działalności zaniechanej”. Grupa wykorzystuje szacunki w celu określenia wartości likwidacyjnej aktywów dotyczących działalności zaniechanej, będące najlepszą oceną kierownictwa, co do wartości odzyskiwalnej tych aktywów warunkach likwidacji (wymuszonej sprzedaży).

8. INNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

8.1. PRZELICZANIE POZYCJI WYRAŻONYCH W WALUCIE OBCEJ

Dla jednostek, których walutą funkcjonalną jest CHF, transakcje wyrażone w walutach innych niż frank szwajcarski są przeliczane na franki szwajcarskie przy zastosowaniu stałych kursów miesięcznych. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania zagranicznych jednostek zależnych, których walutą funkcjonalną jest inna waluta niż frank szwajcarski, są przeliczane na walutę prezentacji Grupy po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a ich rachunki zysków i strat są przeliczane według kursów stanowiących średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego zakończonego miesiąca. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym jako odrębny składnik. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego,

skumulowane odroczone różnice kursowe ujęte w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Dane finansowe przeliczono według następujących zasad:

- poszczególne pozycje aktywów i pasywów według średnich kursów ogłoszonych na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz 31 grudnia 2015 roku przez Narodowy Bank Polski,
- poszczególne pozycje rachunku zysków i strat oraz przepływów pieniężnych według kursów stanowiących średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego zakończonego miesiąca, następujących w okresach sprawozdawczych od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. oraz od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku.

Na dzień bilansowy Grupa posiadała udziały w następujących jednostkach zagranicznych:

1. Kormej Diana Sp. z o.o.
2. KormiejRustand Sp. z o.o.
4. Orphee Technics Sp. z o.o.
5. DiesseDiagnostica Senese S.p.A.

Do przeliczenia wybranych danych finansowych na EUR, CHF, BYR i RUB przyjęte zostały następujące kursy dla potrzeb wyceny bilansowej:

DATA	1 EUR euro	1 CHF frank szwajcarski	1 RUB rubel rosyjski	1 BYN rubel białoruski*
2016-12-30	4,4240	4,1173	0,0680	2,1589
Kurs średni 2016	4,3757	4,0133	0,0598	1,9969

DATA	1 EUR euro	1 CHF frank szwajcarski	1 RUB rubel rosyjski	100 BYR rubel białoruski
2015-12-31	4,2615	3,9394	0,0528	0,0210
Kurs średni 2015	4,1848	3,9341	0,0616	0,0238

*W dniu 1 lipca 2016 roku Narodowy Bank Republiki Białorusi (NBRB) przeprowadził denominację rubla białoruskiego. W przeliczeniu 10.000 rubli będzie odpowiadać 1 nowemu rublowi – odcięto cztery zera.

8.2. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Środki trwałe są wykazywane w cenie nabycia (powiększonej o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do użytkowania) lub koszcie wytworzenia, pomniejszonym o skumulowane odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe są amortyzowane liniowo począwszy od miesiąca, w którym jest on dostępny do użytkowania. Stawki amortyzacji wynikają z okresów ekonomicznej użyteczności aktywów.

Stawki amortyzacyjne w Grupie kształtują się na następującym poziomie:

- budynki i budowle 1% - 10%,
- urządzenia techniczne i maszyny 12,5% - 20%,
- sprzęt komputerowy 20-33%,
- środki transportu 15% - 20%,
- pozostałe środki trwałe 1%- 10%,
- wartości niematerialne i prawne 10%-50%.

Inwestycje w obce obiekty wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszone o odpisy amortyzacyjne. Długość amortyzacji odpowiada okresowi najmu takiego obcego obiektu lub okresowi jego użyteczności, jeżeli ten jest krótszy.

Każdorazowo, po wykonaniu modernizacji, koszt ten ujmowany jest w wartości bilansowej rzeczowych aktywów trwałych, jeżeli kryteria ujmowania są spełnione. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia, lub gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści ekonomiczne wynikające z dalszego użytkowania lub sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu, obliczone jako różnica między wpływami ze sprzedaży a wartością bilansową usuwanego składnika aktywów, ujmowane są w rachunku zysków i strat okresu, w którym dokonywana jest operacja gospodarcza.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Jednostka klasyfikuje składnik aktywów trwałych (lub grupę) jako przeznaczony do sprzedaży, jeśli jego wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez jego dalsze wykorzystanie.

Jednostka wycenia składnik aktywów trwałych (lub grupę) zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

8.3. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Nieruchomości inwestycyjne są ujmowane początkowo w wartości równej cenie nabycia, powiększonej o koszty transakcji. Wartość bilansowa składnika aktywów obejmuje koszt zastąpienia części nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania nieruchomości. Po początkowym ujęciu nieruchomości są wykazywane w wartości godziwej, która odzwierciedla warunki rynkowe na dzień bilansowy. Wartości godziwe są określane na dzień bilansowy na podstawie niezależnych wycen rzeczoznawców. Zyski lub straty wynikające ze zmiany wartości godziwej nieruchomości są ujmowane w rachunku zysków i strat tego okresu, w którym powstały. Przeniesienie aktywów do nieruchomości inwestycyjnych (reklasyfikacja np. ze środków trwałych, lub środków trwałych w budowie) następuje tylko wtedy, gdy zmienia się sposób użytkowania przez właściciela, potwierdzone bądź przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela, bądź rozpoczęcie użytkowania na podstawie umowy leasingu. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Grupę staje się nieruchomością inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części „Rzeczowe aktywa trwałe” aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

Przeniesienie inwestycji z nieruchomości do aktywów trwałych i zapasów lub z zapasów do nieruchomości

W przypadku przeniesienia aktywów z zapasów do nieruchomości inwestycyjnych, różnicę między wartością godziwą nieruchomości ustaloną na ten dzień przeniesienia a jej poprzednią wartością bilansową ujmuje się w rachunku zysków i strat. W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela lub do zapasów, zakładany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty dla celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania.

Nieruchomości przeznaczone na sprzedaż w ramach zwykłej działalności jednostki ujmowane są w pozycji zapasy.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Nabycie nieruchomości przeznaczonej do modernizacji

W przypadku gdy Grupa nabywa nieruchomość inwestycyjną, która wymaga poniesienia dodatkowych nakładów inwestycyjnych, jej początkową wartość wycenia się w cenie nabycia. Wartość nakładów adaptacyjnych zostaje aktywowana w wartości początkowej nieruchomości, do czasu zakończenia prac modernizacyjnych. Nieruchomość na czas niezbędnych robót pozostaje nieruchomością inwestycyjną i nie jest przeklasyfikowywana do nieruchomości zajmowanych przez właściciela (środki trwałe w budowie). Wycena takiej nieruchomości w trakcie modernizacji, jak również po jej zakończeniu odbywa się zgodnie z MSR 40, tj. wartość nieruchomości podlega każdorazowo wycenie na dzień bilansowy do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat.

Nieruchomości inwestycyjne w budowie

Grupa prezentuje nieruchomości inwestycyjne w trakcie budowy jako nieruchomości inwestycyjne. Nieruchomości te w czasie trwania budowy wyceniane są według wartości godziwej od momentu, gdy jest możliwe wiarygodne ustalenie tej wartości.

8.4. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Wartości niematerialne wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia (jeżeli spełniają kryteria rozpoznawania dla prac badawczych i rozwojowych), pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe oraz o odpisy z tytułu utraty wartości.

Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Każdorazowo Grupa ocenia, czy dana wartość niematerialna ma ograniczony czy nieokreślony okres użytkowania.

Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W Grupie Kapitałowej Orphee występują nakłady na trwające prace rozwojowe zaliczane do składników wartości niematerialnych, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku roku obrotowego właśnie zakończonego. Okres amortyzacji w odniesieniu do wartości niematerialnych wynosi jak poniżej:

1. nabyte prawa majątkowe, licencje i koncesje - nie krócej niż 4 lata i nie dłużej niż 25 lat, oprogramowanie komputerów - nie krócej niż 4 lata i nie dłużej niż 7 lat,
2. pozostałe wartości niematerialne i prawne - nie krócej niż 4 lata i nie dłużej niż 7 lat. Koszty prac badawczych nie podlegają aktywowaniu i są prezentowane w rachunku zysków i strat jako koszty w okresie, w którym zostały poniesione,
3. koszty prac rozwojowych są amortyzowane metodą liniową przez przewidywany okres ich ekonomicznej przydatności. W przypadku, gdy niemożliwe jest wyodrębnienie wytworzonego we własnym zakresie składnika aktywów, koszty prac rozwojowych są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich usunięcia z bilansu.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia/kosztów wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Wartość firmy

Wartość firmy powstaje z tytułu przejęcia jednostki gospodarczej spełniającej definicję „przedsięwzięcia” w rozumieniu MSSF 3 i stanowi nadwyżkę kosztów połączenia jednostek gospodarczych nad udziałem jednostki przejmującej w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Po początkowym ujęciu wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość firmy nie podlega amortyzacji, natomiast na koniec każdego roku obrotowego podlega ona testowi z tytułu utraty wartości.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment działalności zgodnie z definicją podstawowego lub uzupełniającego wzoru sprawozdawczości finansowej Grupy określonego na podstawie MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W niniejszym sprawozdaniu ujawniono rezultaty przeprowadzonego testu na utratę wartości firmy dotyczącego wszystkich inwestycji w spółki w Grupie Kapitałowej. Szczegóły zawiera nota numer 10.17.

Odpisu aktualizujący z tytułu utraty wartości firmy nie jest odwracany w kolejnym okresie.

W celu obniżenia wartości bilansowej aktywów należących do ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości przypisuje się do poniższych składników aktywów ośrodka w następującej kolejności:

- a) w pierwszej kolejności, w celu obniżenia kwoty wartości firmy, która została przypisana do ośrodka wypracowującego środki pieniężne oraz
- b) następnie, do innych aktywów należących do ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupa prezentuje wartości niematerialne stosując rozróżnienie na wartości niematerialne wytworzone przez jednostkę we własnym zakresie i pozostałe wartości niematerialne. Wartości niematerialne wytworzone przez jednostkę we własnym zakresie są prezentowane w pozycjach „Wartości niematerialne - koszty zakończonych prac rozwojowych” oraz „Wartości niematerialne - nakłady na trwające prace rozwojowe”. W pozycji „Wartości niematerialne - pozostałe” Grupa ujmuje nabyte prawa majątkowe, licencje i koncesje, patenty, wynalazki, oprogramowanie komputerowe. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupa prezentuje również „Wartość firmy”.

8.5. LEASING

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa jako leasingodawca

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi Grupa zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Początkowe koszty bezpośrednio poniesione w toku negocjowania umów leasingu operacyjnego dodaje się do wartości bilansowej środka stanowiącego przedmiot leasingu i ujmuje przez okres trwania leasingu na tej samej podstawie, co przychody z tytułu wynajmu. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako przychód w okresie, w którym staną się należne.

8.6. UTRATA WARTOŚCI NIEFINANSOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w

razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się jako przychód w rachunku zysków i strat. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

8.7. AKTYWA FINANSOWE

Aktywa finansowe objęte standardem MSR 39 klasyfikuje się do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (zasadniczo przeznaczone do obrotu, nabyte w celu odsprzedaży),
- pożyczki i należności (aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do ustalenia płatnościami, które nie są przedmiotem obrotu na aktywnym rynku),
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności (posiadające stałe, lub dające się określić terminy wymagalności lub zapadalności i w zamierzeniu Grupy mają być utrzymywane do tego terminu),
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (nie zaliczone do żadnej z powyższych kategorii).

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to inwestycje o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe nabyte w celu generowania zysku dzięki krótkoterminowym wahaniom ceny są klasyfikowane jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat jako przychody lub koszty finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub wydzielenie wbudowanych instrumentów pochodnych jest wyraźnie zakazane. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne,

które powinny być oddzielnie ujmowane. Na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku żadne aktywa finansowe nie zostały zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Pożyczki udzielone i należności zalicza się do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe są aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, bez potrącania kosztów transakcji sprzedaży, z uwzględnieniem wartości rynkowej na dzień bilansowy. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości odnosi się do rachunku zysków i strat jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniony w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

Grupa dokonuje klasyfikacji w momencie początkowego ujęcia, a tam gdzie jest to dopuszczalne i odpowiednie, dokonuje weryfikacji tej klasyfikacji na koniec okresu obrotowego.

8.8. UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się bezpośrednio lub poprzez odpis aktualizujący. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej

rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych i tak ustalonych strat z tytułu utraty wartości nie poddaje się odwróceniu poprzez rachunek zysków i strat.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i odsetki) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przeniesiona do rachunku zysków i strat. Nie można ujmować w rachunku zysków i strat odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

8.9. ZAPASY

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Rozchód zapasów wycenia się metodą FIFO.

Spółki Grupy klasyfikują zapasy na następujące składniki: materiały, półprodukty, produkty oraz towary handlowe.

Cena sprzedaży netto odpowiada oszacowanej cenie sprzedaży pomniejszonej o wszelkie koszty konieczne do zakończenia produkcji oraz koszty doprowadzenia zapasów do sprzedaży lub znalezienia nabywcy (tj. koszty sprzedaży, marketingu itp.). Zapasy wykazywane są w wartości netto pomniejszonej o dokonane odpisy aktualizujące. Odpisy aktualizujące zapasy tworzy się w związku z utratą ich wartości, celem doprowadzenia wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania.

8.10. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTALE NALEŻNOŚCI

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

Odpisy aktualizujące tworzy się według następujących zasad:

1. należności przeterminowane powyżej 360 dni -100% wartości należności,
2. należności sądowe - odpis 100% wartości należności.

Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty, oprócz powyższych kryteriów stosuje się do wybranych należności podejście indywidualne w przypadku posiadania pewności spłaty pomimo istnienia przeterminowanych należności.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe. Ze względu na nieistotność kwoty korekty w związku z dyskontowaniem należności związanych ze sprzedażą ratalną nie podlega ona ujawnieniu.

Pozostałe należności obejmują w szczególności zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz zapasów. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

8.11. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Środki pieniężne to środki zgromadzone na rachunkach bankowych i w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy oraz o dużej płynności.

Środki pieniężne wycenia się w wartości nominalnej, z tym że wartość środków na rachunkach bankowych obejmuje także skapitalizowane, dopisane do stanu środków na rachunku bankowym odsetki.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

8.12. OPROCENTOWANE KREDYTY BANKOWE, POŻYCZKI I PAPIERY DŁUŻNE

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem. W przypadku gdy różnica między wyceną według zamortyzowanego kosztu a wyceną w kwocie wymagającej zapłaty jest nieistotna, Grupa prezentuje zobowiązania z tytułu kredytów bankowych, pożyczek i papierów dłużnych w kwocie wymagającej zapłaty.

Przychody i koszty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

8.13. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane. Na dzień 31 grudnia 2016r. jak również na dzień 31 grudnia 2015r. żadne zobowiązania finansowe nie zostały zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami, Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstające z tytułu zamiany różnice odnośnie wartości bilansowych wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Grupa ujmuje zobowiązanie z tytułu opcji udzielonych udziałowcom mniejszościowym według wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Na każdy dzień bilansowy kapitał udziałowców mniejszościowych, którym udzielono opcji, przestaje być ujmowany tak jakby nastąpiło nabycie udziałów mniejszości. Różnica pomiędzy wartością kapitału mniejszości, który na dzień bilansowy przestaje być ujmowany, a wartością ujętego zobowiązania z tytułu opcji jest ujmowana w kapitałach własnych.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Dywidendy na rzecz akcjonariuszy ujmuje się jako zobowiązanie w sprawozdaniu finansowym, w którym nastąpiło ich zatwierdzenie przez Walne Zgromadzenie do momentu wypłaty.

8.14. REZERWY

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek prawny lub zwyczajowy wynikający ze zdarzeń przeszłych oraz gdy jest prawdopodobne, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje wpływ korzyści ekonomicznych i można wiarygodnie oszacować ich wartość. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą

praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

8.15. ODPRAWY EMERYTALNE I NAGRODY JUBILEUSZOWE

Grupa nie tworzy rezerw na nagrody jubileuszowe lub odprawy emerytalne. Lokalne prawa, na podstawie których działają spółki Grupy nie wymagają tworzenia rezerw na odprawy emerytalne. Z uwagi na te przepisy oraz niewielkie ewentualne wysokości takich rezerw Grupa zdecydowała się na ich nietworzenie. W ocenie Rady jednostki dominującej nie miałyby one istotnego wpływu na wynik finansowy Grupy oraz jej sytuację majątkową.

8.16. PŁATNOŚCI W FORMIE AKCJI WŁASNYCH

W Grupie nie występują płatności w formie akcji własnych.

8.17. PODZIAŁ ZYSKU NA CELE PRACOWNICZE ORAZ FUNDUSZE SPECJALNE

Spółki Grupy nie przeznaczają zysku na cele pracownicze lub fundusze specjalne. Zysk przeznaczany jest na kapitał zapasowy, bądź na wypłatę dywidendy.

8.18. PRZYCHODY

Przychody ze sprzedaży towarów i usług

Przychody ze sprzedaży pozostałych towarów i usług są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

8.19. PODATKI

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych.

Podatek wykazany w rachunku zysków i strat to podatek bieżący obciążający wynik okresu sprawozdawczego Grupy oraz część odroczonego, stanowiąca zmianę stanu aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego w okresie.

Podatek odroczonego

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczonego jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i pasywów a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym. Rezerwa na podatek odroczonego ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

– z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczonego powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz

– w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu,

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać w/w różnice, aktywa i straty,

– z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek

gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania, czy stratę podatkową oraz

– w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą w innych całkowitych dochodach dotyczących pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczącym pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

8.20. ZYSK NETTO NA AKCJĘ

Zysk netto na akcję jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto przypadającego akcjonariuszom Jednostki Dominującej za dany okres przez średnioważoną liczbę akcji w okresie. Każda emisja akcji zwykłych w trakcie roku obrotowego uprawnia do dywidendy od początku roku obrotowego.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego akcjonariuszom Jednostki Dominującej przez prawdopodobną liczbę akcji uwzględniającą przyszłe emisje.

8.21. KAPITAŁ WŁASNY

Kapitał własny to aktywa pomniejszone o zobowiązania i rezerwy na zobowiązania. Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu.

8.22. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

Czynne rozliczenia międzyokresowe

Grupa dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, jeżeli dotyczą one przyszłych okresów sprawozdawczych.

Bierne rozliczenia międzyokresowe

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów dokonywane są w wysokości prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy.

8.23. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

Grupa klasyfikuje aktywa trwałe (lub grupę aktywów) jako przeznaczone do sprzedaży, jeżeli uzna, że ich wartość bilansowa zostanie odzyskana w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez jego dalsze wykorzystanie w prowadzonej działalności gospodarczej. Warunek ten uznaje się za spełniony wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów (grupa aktywów) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży. Sklasyfikowanie aktywów trwałych do grupy przeznaczonych do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa jednostki do zakończenia transakcji sprzedaży w czasie jednego roku od dnia zmiany klasyfikacji aktywów trwałych.

Grupa wycenia składnik aktywów trwałych (lub grupę aktywów do zbycia) zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży. W momencie przeznaczenia składnika aktywów trwałych do grupy do zbycia zaprzestaje się jego amortyzacji.

Wszelkie przychody i koszty związane z utrzymaniem aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży, prezentowane są w pozostałych kosztach bądź przychodach operacyjnych.

W przypadku gdy Grupa przewiduje zaprzestanie określonego zakresu działalności mającego wpływ na przychody i koszty przyszłych okresów sprawozdawczych, przy zachowaniu zasady kontynuacji - odpowiednie przychody i koszty z tym związane wykazuje odrębnie od przychodów i kosztów działalności kontynuowanej.

Momentem reklasyfikacji aktywów, zobowiązań i wyników do działalności zaniechanej jest moment, w którym Grupa ma wystarczające przekonanie co do tego, że działalność będzie zaniechana. W sytuacji zaniechania działalności po dniu bilansowym, jednak przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego, Grupa reklasyfikuje działalność jako zaniechaną na dzień bilansowy. W takiej sytuacji aktywa są wyceniane w wartości likwidacyjnej i wykazywane w osobnej pozycji bilansu „aktywa dotyczące działalności zaniechanej”, a zobowiązania są wyceniane w wartości godziwej i wykazywane w osobnej pozycji „zobowiązania dotyczące działalności zaniechanej”. Przychody i koszty dotyczące działalności zaniechanej nie są ujmowane razem z przychodami i kosztami działalności kontynuowanej, lecz wykazywane w osobnej pozycji sprawozdania z całkowitych dochodów „Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej”.

9. DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

9.1. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI

9.1.1. Segmenty operacyjne

Rada Dyrektorów Grupy uznaje, że działalność Grupy opiera się o jeden segment operacyjny – produkcja i dystrybucja odczynników i aparatury do diagnostyki laboratoryjnej. Dane zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym dotyczą więc tego segmentu.

Zgodnie z wewnętrzną sprawozdawczością zarządczą, Zarząd Grupy dokonuje systematycznej analizy wyników oraz alokowanych zasobów wyłącznie w tym segmencie operacyjnym.

9.1.2. Informacje dotyczące segmentów geograficzny

PODZIAŁ GEOGRAFICZNY PRZYCHODÓW ZE SPRZEDAŻY

KRAJ	PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY W 2016	UDZIAŁ W PRZYCHODACH OGÓLEM	KRAJ	PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY W 2015	UDZIAŁ W PRZYCHODACH OGÓLEM
ROSJA	3 766	30,5%	ROSJA	4 195	35,1%
BANGLADESZ	1 033	8,4%	POLSKA	920	7,7%
POLSKA	914	7,4%	BIAŁORUŚ	531	4,4%
BIAŁORUŚ	469	3,8%	BANGLADESZ	388	3,2%
INDIE	454	3,7%	INDIE	297	2,5%
PANAMA	448	3,6%	SZWAJCARIA	282	2,4%
CHINY	404	3,3%	CHINY	278	2,3%
IRAN	294	2,4%	BRAZYLIA	275	2,3%
SZWAJCARIA	272	2,2%	INDONEZJA	265	2,2%
FILIPINY	248	2,0%	PANAMA	251	2,1%
POZOSTAŁE (80 krajów)	4 047	32,7%	POZOSTAŁE (89 krajów)	4 266	35,8%
RAZEM	12 349	100,0%	RAZEM	11 948	100,0%

PODZIAŁ GEOGRAFICZNY AKTYWÓW TRWAŁYCH

	31.12.2016	31.12.2015
POLSKA	1 330	1 389
SZWAJCARIA	1 783	1 124
IRLANDIA	0	0
BIAŁORUŚ	9	10
ROSJA	91	94
	3 213	2 617

*Aktywa trwałe w podziale geograficznym obejmują rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości inwestycyjne

9.2. PRZYCHODY OPERACYJNE WEDŁUG BRANŻ

BRANŻE	PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY W 2016	UDZIAŁ W PRZYCHODACH OGÓŁEM	BRANŻE	PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY W 2015	UDZIAŁ W PRZYCHODACH OGÓŁEM
Hematologia	8 513	68,9%	Hematologia	7 072	59,2%
Biochemia	1 947	15,8%	Biochemia	2 117	17,7%
Serwis	639	5,2%	Serwis	921	7,7%
Parazytologia	482	3,9%	Parazytologia	814	6,8%
Koagulologia	209	1,7%	Koagulologia	164	1,4%
Elektroforeza	102	0,8%	Elektroforeza	73	0,6%
Immunologia	32	0,3%	Immunologia	39	0,3%
Analityka Ogólna	3	0,0%	Analityka Ogólna	15	0,1%
ESR	1	0,0%	ESR	11	0,1%
Pozostałe	421	3,4%	Pozostałe	722	6,1%
RAZEM	12 349	100,0%	RAZEM	11 948	100,0%

9.3. STRUKTURA RZECZOWA PRZYCHODÓW ZE SPRZEDAŻY TOWARÓW I PRODUKTÓW

	31.12.2016	31.12.2015
1. Sprzedaż usług	369	718
2. Sprzedaż materiałów	0	0
3. Sprzedaż towarów	6 961	7 252
4. Sprzedaż wyrobów	5 019	3 978
5. Inne przychody ze sprzedaży	0	0
RAZEM	12 349	11 948

9.4. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Aktualizacja wartości zapasów	15	215
Zysk na sprzedaży wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	4	19
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązania	44	0
Inne	16	14
Pozostałe przychody ogółem	79	248

9.5. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Utworzenie odpisu na zapasy	179	732
Kwota nielegalnie wypłacona przez Tomasza i Tadeusza Tuorów, nie zaakceptowana przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy*	0	200
Wycena nieruchomości inwestycyjnej do wartości godziwej	20	153
Utworzenie odpisu na należności	0	62
Spisanie należności	0	24
Utworzenie rezerw na zobowiązania	0	19
Inne	27	13
Pozostałe koszty ogółem	226	1 203

* W 2015 roku Tomasz i Tadeusz Tuora bezprawnie wypłacili sobie 200 tys. CHF z rachunku bankowego Spółki Orphee (kwota ta nie została zaakceptowana przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy jako wynagrodzenie dla członków Rady Dyrektorów). Z wypłatami nie zgadza się obecna Rada Dyrektorów oraz znaczący akcjonariusze Spółki, którzy rozpoczęli działania prawne w celu odzyskania przez Spółkę wypłaconych kwot.

9.6. PRZYCHODY FINANSOWE

	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Różnice kursowe	166	423
Przychody z tytułu odsetek bankowych	9	20
Cofnięcie odpisu pożyczki	0	74
Przychody z tytułu odsetek od należności	0	38
Inne	10	0
Przychody finansowe ogółem	185	555

9.7. KOSZTY FINANSOWE

	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Odpis z tytułu utraty wartości udziałów w spółce Diesse Diagnostica Senese S.p.A.	4 246	0
Różnice kursowe	271	788
Odsetki od kredytów bankowych i otrzymanych pożyczek	45	98
Odsetki od innych zobowiązań	0	0
Pozostałe	0	76
Koszty finansowe ogółem	4 562	962

9.8. KOSZTY WEDŁUG RODZAJÓW

	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (dane przekształcone)
Amortyzacja	52	78
Zużycie materiałów i energii	118	84
Usługi obce	1 537	3 706
Podatki i opłaty	44	251

Koszty świadczeń pracowniczych	1 803	1 723
Pozostałe koszty rodzajowe	1 702	424
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	7 509	8 566
Koszty według rodzajów ogółem, w tym:	12 765	14 832
Koszt własny sprzedaży	7 584	8 232
Koszt sprzedaży	3 688	3 107
Koszty ogólnego zarządu	1 493	2 994
Zmiana stanu produktów	0	499

9.9. KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Wynagrodzenia	1 660	1 573
Koszty ubezpieczeń społecznych	143	150
Koszty świadczeń emerytalnych	0	0
Inne świadczenia po okresie zatrudnienia	0	0
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	0	0
Koszty świadczeń pracowniczych ogółem, w tym:	1 803	1 723

9.10. PODATEK DOCHODOWY

9.10.1. Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za okres zakończony dnia 31 grudnia 2016 r. przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
<i>Bieżący podatek dochodowy</i>		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	236	215
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	-	-
<i>Odroczony podatek dochodowy</i>	- 182	
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych		
Dotyczący zwrotu podatku z tytułu wydatków na badanie i rozwój		
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	54	215

9.10.2. Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy za okres zakończony dnia 31 grudnia 2016r. przedstawia się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Zysk /(strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	-3 102	-3 605
Zysk /(strata) brutto przed opodatkowaniem	-3 102	-3 605
Podatek według średniej stawki podatkowej obowiązującej w Grupie (17%)	-527	-607
Nierozpoznane aktywo podatkowe (strata podatkowa)	0	3
Przychody niestanowiące przychodów podatkowych	0	691
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	361	77

Różnica między średnią stawką podatkową a stawką lokalną	-14	-4
Zysk/strata niebędące podstawą do opodatkowania	0	0
Pozostałe (podatek kapitałowy Szwajcaria)	126	55
Podatek według efektywnej stawki podatkowej	54	215
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	54	215
Podatek dochodowy przypisany działalności zaniechanej	-	-

9.10.3. Odroczonego podatek dochodowy

Główne pozycje aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego prezentują się następująco:

	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Aktywo związane z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	182	-
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	182	-

	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	192	192

Rezerwa z tytułu podatku odroczonego jest związana z wyceną do wartości godziwej środków trwałych prezentowanych przez Grupę w związku z nabyciem udziałów w spółce Orphee Technics Sp. z o.o.

9.11. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

Z uwagi na rozpoczęty w styczniu 2016 roku proces likwidacji spółki Innovation Eterprises Ltd. z siedzibą w Irlandii na dzień 31.12.2015 roku Grupa Orphée SA wykazała aktywa i zobowiązania tej spółki jako aktywa i zobowiązania dotyczące działalności zaniechanej. Wynik uzyskany na działalności zaniechanej (Innovation Eterprises Ltd.) wykazano w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako zysk (strata) netto z działalności zaniechanej.

W przypadku gdy Grupa przewiduje zaprzestanie określonego zakresu działalności mającego wpływ na przychody i koszty przyszłych okresów sprawozdawczych, przy zachowaniu zasady kontynuacji - odpowiednie przychody i koszty z tym związane wykazuje odrębnie od przychodów i kosztów działalności kontynuowanej.

Grupa uznała, że zaprzestanie działalności w skutek likwidacji tej spółki ma wpływ na przychody i koszty przyszłych okresów sprawozdawczych, przy zachowaniu zasady kontynuacji, a więc odpowiednie przychody i koszty z tym związane wykazała odrębnie od przychodów i kosztów działalności kontynuowanej już w sprawozdaniu za 2015 rok.

Na dzień 31.12.2015 aktywa zostały wycenione według wartości odzyskiwanej, która była niższa od wartości bilansowej. Nieruchomość położoną w Carrigtwohill Business & Technology Park wyceniono według wartości rynkowej określonej na podstawie wyceny rzeczoznawcy z dnia 6.11.2015 - firmy ESTATE AGENTS & VALUERS Cohalan Downing, 88 South Mall, Cork.

Wycena nieruchomości położonej w Carrigtwohill Business & Technology Park opiera się na analizie ostatnich transakcji rynkowych oraz ocenie aktualnej sytuacji na rynku nieruchomości i profesjonalnym osądzie (ograniczona aktywność transakcji nieruchomości komercyjnych, brak zaufania konsumentów oraz brak finansowania bankowego które prowadzą do spadku popytu na nieruchomości komercyjne, a tym samym obniżenie osiągniętych wartości przy sprzedaży).

Wycena bilansowa nieruchomości inwestycyjnych według wartości godziwej jest przeprowadzana na poziomie 3 hierarchii wartości godziwej. W okresie sprawozdawczym nie dokonano przeniesień pomiędzy poziomami hierarchii. Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych została obliczona przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego.

Nieruchomości inwestycyjne wyceniono przy zastosowaniu procedury szacowania opartej o transakcje porównawcze.

Pozostałe składniki aktywów likwidowanej spółki wyceniono według szacunków Rady Dyrektorów. Zobowiązania zostały wycenione w wartości godziwej, która była niższa niż wartość bilansowa.

Szczegóły dotyczące procesu likwidacji są opisane w nocie 10.45.2. Likwidacja spółki zależnej.

Pod względem ekonomicznym Jednostka Dominująca utraciła kontrolę nad Innovation Enterprises, w związku z powyższym w skonsolidowanym rachunku wyników za 2016 r., dokonano rozliczenia utraty kontroli spółki zależnej, tj. Innovation

Enterprises. Wynik na utracie kontroli (dekonsolidacji) Innovation Enterprises został przedstawiony w nocie 10.45.3. W skonsolidowanym bilansie na dzień 31.12.2016 działalność zaniechana nie wystąpiła.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa Orphée S.A. w swoim sprawozdaniu nie wykazywała działalności zaniechanej.

Aktywa dotyczące działalności zaniechanej na 31.12.2016 w tys. CHF	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
AKTYWA wycenione do wartości likwidacyjnej		
Aktywa trwałe	0	871
Rzeczowe aktywa trwałe	0	871
Aktywa obrotowe	0	177
Zapasy	0	149
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	0	27
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	0	1
SUMA AKTYWÓW	0	1 048
Zobowiązania dotyczące działalności zaniechanej na 31.12.2016 w tys. CHF	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Zobowiązania dotyczące działalności zaniechanej		
Oprocentowane kredyty i pożyczki	0	1 804
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	0	976
Rozliczenia międzyokresowe	0	393
Razem zobowiązania dotyczące działalności zaniechanej	0	3 173
Wynik na działalności zaniechanej w okresie 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2016 w tys. CHF	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Przychody ze sprzedaży	0	2 977
Koszt własny sprzedaży	0	2 209
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	0	768
Pozostałe przychody operacyjne	0	82
Koszty sprzedaży	0	1 467
Koszty ogólnego zarządu	0	261
Pozostałe koszty operacyjne	0	3 194
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	0	-4 072
Przychody finansowe	0	0
Koszty finansowe	0	100
Zysk (strata) brutto	0	-4 172
Podatek dochodowy	0	0
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej	0	-4 172
Przepływy środków pieniężnych dla działalności zaniechanej w okresie 01.01.2016-31.12.2016 w tys. CHF	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	0	-228
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	0	-35
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	0	-71

9.12. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Zgodnie z MSR 33 „Zysk przypadający na jedną akcję”, w niniejszym sprawozdaniu finansowym, na potrzeby kalkulacji podstawowego zysku na jedną akcję, podzielono wynik netto za okres, przypadający zwykłym akcjonariuszom Jednostki

Dominującej przez średnioważoną liczbę akcji w okresie. W okresie porównawczym analogiczny wynik podzielono przez średnioważoną liczbę akcji w okresie.

Na dzień bilansowy Grupa nie posiadała instrumentów powodujących rozwodnienie liczby akcji, dlatego też wynik rozwodniony na jedną akcję jest równy wynikowi podstawowemu na jedną akcję.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące wyniku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego wyniku na jedną akcję:

	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Zysk (strata) netto przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej zastosowany do obliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku/(straty) na jedną akcję	-3 156	-10 402
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej zastosowany do obliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku/(straty) na jedną akcję	-3 156	-4 172
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej zastosowany do obliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku/(straty) na jedną akcję	0	-6 230
Średnia ważona liczba akcji wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości podstawowego zysku na jedną akcję	38 608 500	38 608 500
Średnia ważona liczba akcji wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości rozwodnionego zysku na jedną akcję	38 608 500	38 608 500
Zysk (strata) netto na jedną akcję		
Podstawowy za okres obrotowy	-0,08	-0,27
Rozwodniony za okres obrotowy	-0,08	-0,27
Zysk (strata) netto na jedną akcję z działalności kontynuowanej		
Podstawowy za okres obrotowy	-0,08	-0,11
Rozwodniony za okres obrotowy	-0,08	-0,11
Zysk (strata) netto na jedną akcję z działalności zaniechanej		
Podstawowy za okres obrotowy	0,00	-0,16
Rozwodniony za okres obrotowy	0,00	-0,16

9.13. PODZIAŁ WYNIKU FINANSOWEGO

Podziałowi podlega jednostkowy wynik finansowy Jednostki Dominującej. W roku 2015 i 2016 Grupa oraz Jednostka Dominująca poniosła stratę netto. W związku z osiągnięciem straty przez Orphee SA w wysokości (-) 5 808 tys. CHF w 2015 roku Walne Zgromadzenie zdecydowało o pokryciu tej straty z kapitałów zapasowych. Nie podjęto uchwał w sprawie wypłaty dywidendy.

9.14. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu)	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Razem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2016 roku	0	0	327	261	285	873
Zwiększenia, w tym:	0	0	5	0	5	10
- nabycie jednostek	0	0	0	0	0	0
- przeszacowanie do wartości godziwej	0	0	0	0	0	0
- przemieszczenie wewnętrzne	0	0	0	0	0	0
- nabycie	0	0	5	0	5	10
Zmniejszenia, w tym:	0	0	0	18	9	26
- likwidacja	0	0	0	0	0	0
- aktualizacja wartości	0	0	0	0	2	2

GRUPA KAPITAŁOWA ORPHÉE
Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.
(w tysiącach CHF)

- sprzedaż	0	0	0	18	7	24
-przeklasyfikowanie do aktywów z działalności zaniechanej	0	0	0	0	0	0
- przemieszczenie wewnętrzne	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	0	0	0
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2016 r.	0	0	332	243	281	857
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2016	0	0	215	189	274	678
Zwiększenia, w tym:	0	0	13	28	1	42
Umorzenia bieżące – zwiększenia	0	0	13	28	1	42
Umorzenie śr trwałych w nabytych spółkach	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia, w tym:	0	0	0	8	2	10
- likwidacja	0	0	0	0	0	0
- sprzedaż	0	0	0	8	0	8
-przeklasyfikowanie do aktywów z działalności zaniechanej	0	0	0	0	0	0
- przemieszczenie wewnętrzne	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	0	2	2
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2016	0	0	228	209	273	710
Różnice kursowe na dzień 1 stycznia 2016	0	0	-30	-32	0	-62
Różnice kursowe na dzień 31 grudnia 2016				-32		-32
Wartość księgowa netto na dzień 1 stycznia 2016	0	0	82	40	11	133
Wartość księgowa netto na dzień 31 grudnia 2016	0	0	104	2	8	115

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku	Grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu)	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Razem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2015 roku	410	1 557	2 345	303	473	5 088
Zwiększenia, w tym:	0	0	11	2	3	16
- nabycie jednostek	0	0	0	0	0	0
- przeszacowanie do wartości godziwej	0	0	0	0	0	0
- przemieszczenie wewnętrzne	0	0	0	0	0	0
- nabycie	0	0	11	2	3	16
Zmniejszenia, w tym:	410	1 557	2 029	44	191	4 231
- likwidacja	0	0	0	0	0	0
- aktualizacja wartości	0	0	0	0	0	0
- sprzedaż	0	0	0	0	0	0
-przeklasyfikowanie do aktywów z działalności zaniechanej	410	1 557	2 029	44	191	4 231
- przemieszczenie wewnętrzne	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	0	0	0
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2015 r.	0	0	327	261	285	873
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2015		220	1 908	210	448	2 786

Zwiększenia, w tym:	0	27	98	14	9	148
Umorzenia bieżące – zwiększenia	0	27	98	14	9	148
Umorzenie śr trwałych w nabytych spółkach	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia, w tym:	0	247	1 791	35	183	2 256
- likwidacja	0	0	0	0	0	0
- sprzedaż	0	0	0	0	0	0
-przeklasyfikowanie do aktywów z działalności zaniechanej	0	247	1 791	35	183	2 256
- przemieszczenie wewnętrzne	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	0	0	0
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2015	0	0	215	189	274	678
Różnice kursowe na dzień 1 stycznia 2015	-8	-22	-13	-20	-1	-64
Różnice kursowe na dzień 31 grudnia 2015	0	0	-30	-32	0	0
Wartość księgowa netto na dzień 1 stycznia 2015	402	1 315	424	73	24	2 238
Wartość księgowa netto na dzień 31 grudnia 2015	0	0	82	40	11	133

Grupa nie posiada żadnych zobowiązań umownych, których przedmiotem jest nabycie rzeczowych aktywów trwałych, a które nie byłyby ujęte w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

9.15. LEASING

9.15.1. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca

Nie dotyczy.

9.15.2. Należności z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingodawca

Spółka wchodząca w skład Grupy Kapitałowej jest stroną umowy najmu powierzchni biurowych i magazynowych.

Przychód w 2016 roku w związku z umowami leasingu operacyjnego wyniósł 150 tys. CHF, a w 2015 roku - 152 tys. CHF.

Poniższa tabela przedstawia termin realizowania przyszłych wpływów z tytułu leasingu operacyjnego:

	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Do 1 roku	150	152
Od 1 roku do 5 lat	600	608
Powyżej 5 lat	750	760
Razem	1 500	1 520

9.15.3. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu – Grupa jako leasingobiorca

W ciągu roku obrotowego spółki grupy poniosły koszty z tytułu leasingu :

	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
poniesione koszty z tytułu leasingu	146	211

Poniższa tabela przedstawia termin realizowania przyszłych płatności z tytułu leasingu operacyjnego:

	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Do 1 roku	146	204
Od 1 roku do 5 lat	584	498
Powyżej 5 lat	729	545
Razem	1 459	1 247

9.15.4. Należności z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu – Grupa jako leasingodawca

Nie dotyczy.

9.16. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Grupa posiada nieruchomość inwestycyjną położoną przy ul. Rapackiego 19 w Lublinie. Wartość godziwa tej nieruchomości została oszacowana na podstawie operatu szacunkowego na dzień 31 grudnia 2016 roku sporządzonego przez Estim Consulting z określenia wartości rynkowej prawa użytkowania wieczystego wraz z prawem własności budynków biurowo - magazynowo – produkcyjnych (dz. nr ew. 2/17, 2/19 i 2/20, obręb 18 Lemszczyzna). Wartość rynkowa zgodnie ze wskazanym operatem wyniosła 5 478 tys. zł (na dzień 31.12.2016 1.330 tys. CHF).

Firma ESTIM CONSULTING działa od 2004 roku zajmując się szeroko pojętą obsługą rynku nieruchomości, w tym wyceną rynkową nieruchomości komercyjnych. Firma zatrudnia doświadczonych rzeczoznawców majątkowych i inżynierów budowlanych.

Wycena bilansowa nieruchomości inwestycyjnych według wartości godziwej ma charakter powtarzalny i jest przeprowadzana na poziomie 3 hierarchii wartości godziwej. W okresie sprawozdawczym nie dokonano przeniesień pomiędzy poziomami hierarchii. Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych została obliczona przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego.

W celu określenia wartości rynkowej rzeczoznawca majątkowy ustalił optymalny lub najbardziej prawdopodobny sposób użytkowania nieruchomości - funkcja biurowo - magazynowa – a więc kontynuacja aktualnego sposobu użytkowania.

Do obliczenia wartości rynkowej przedmiotu wyceny w stanie na dzień wyceny zastosowano podejście dochodowe, metodę inwestycyjną, technikę kapitalizacji prostej dochodu netto, tzn. wartość dochodową określono w oparciu o możliwy do uzyskania dochód wynajmu powierzchni. Stopę kapitalizacji oszacowano w oparciu o analizę transakcji na rynkach analogicznych oraz informacji o rentowności inwestycji, oczekiwaniach inwestorów i ryzyku inwestowania. Określona w podejściu dochodowym wartość rynkowa nieruchomości opiera się na założeniu, że wartość nieruchomości odpowiada wartości prawa do pobierania przyszłych dochodów. Pod pojęciem dochodu z nieruchomości rozumie się dochód, jaki można uzyskać z gruntu wraz z jego częściami składowymi. Tak więc wartość rynkowa określona w podejściu dochodowym obejmuje wartość praw do gruntu wraz z jego częściami składowymi. Stawki rynkowe za wynajem powierzchni komercyjnych przyjęto na podstawie analizy rynku lokalnego i informacji o stawkach ofertowych oraz stawkach z obowiązujących umów, przy uwzględnieniu indywidualnych cech nieruchomości wycenianej.

Wartość rynkową prawa użytkowania wieczystego gruntu, określono stosując podejście porównawcze, metodę porównywania parami. W tym celu, spośród kilku transakcji sprzedaży odnotowanych na wybranym rynku lokalnym w okresie badania, do dalszej analizy wybrano trzy, które najbardziej zbliżone były do nieruchomości przedmiotowej pod względem analizowanych cech rynkowych.

9.17. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	Koszty trwających prac rozwojowych	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Patenty, licencje	Inne wartości niematerialne i prawne	Ogółem
Wartość brutto						
Na dzień 1 stycznia 2016	1 035	915	196	125	45	2 316
Nabycia	655	-	-	22	-	677
Przeklasyfikowanie do aktywów z działalności zaniechanej	-	-	-	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2016	1 690	915	196	147	45	2 993
Umorzenie						
Na dzień 1 stycznia 2016	-	915	-	76	26	1 017
Amortyzacja w okresie	-	-	-	5	1	6
Przeklasyfikowanie do aktywów z działalności zaniechanej	-	-	-	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2016	-	915	-	81	27	1 023
Odpis z tytułu trwałej utraty wartości	-					

GRUPA KAPITAŁOWA ORPHÉE
Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.
(w tysiącach CHF)

Na dzień 1 stycznia 2016	-	-	192	-	-	192
Zwiększenia	-	-	4	-	-	4
Na dzień 31 grudnia 2016	-	-	196	-	-	196
Różnice kursowe z przeliczenia na dzień 1 stycznia 2016	-	-	-	-	- 7,00	- 7,00
Różnice kursowe z przeliczenia na dzień 31 grudnia 2016	-	-	-	-	- 6,00	- 6,00
Wartość netto						
Na dzień 1 stycznia 2016	1 035	-	4	49	12	1 100
Na dzień 31 grudnia 2016	1 690	-	-	66	12	1 768
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku	Koszty trwających prac rozwojowych	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Patenty, licencje	Inne wartości niematerialne i prawne	Ogółem
Wartość brutto						
Na dzień 1 stycznia 2015	-	1 588	196	773	45	2 602
Nabycia	1 035	-	-	-	-	1 035
Przeklasyfikowanie do aktywów z działalności zaniechanej	-	- 673	-	- 648	-	- 1 321
Na dzień 31 grudnia 2015	1 035	915	196	125	45	2 316
Umorzenie						
Na dzień 1 stycznia 2015	-	1 129	-	286	24	1 439
Amortyzacja w okresie	-	44	-	32	2	78
Przeklasyfikowanie do aktywów z działalności zaniechanej	-	- 258	-	- 242	-	- 500
Na dzień 31 grudnia 2015	-	915	-	76	26	1 017
Odpis z tytułu trwałej utraty wartości						
Na dzień 1 stycznia 2015	-	-	192	-	-	192
Zwiększenia	-	-	-	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2015	-	-	192	-	-	192
Różnice kursowe z przeliczenia na dzień 1 stycznia 2015	-	- 11	-	- 9	- 5	- 25
Różnice kursowe z przeliczenia na dzień 31 grudnia 2015	-	-	-	-	- 8	- 8
Wartość netto						
Na dzień 1 stycznia 2015	-	448	4	478	16	946
Na dzień 31 grudnia 2015	1 035	-	4	49	11	1 099

Grupa posiada wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, są to koszty aktywowanych prac rozwojowych w Orphée S.A.

Grupa nie posiada wartości niematerialnych, do których tytuł prawny Grupy podlegałby ograniczeniom lub, które stanowiłyby zabezpieczenie zobowiązań.

Stawki amortyzacji patentów i licencji wynoszą 10% rocznie, zakończonych prac rozwojowych 20% rocznie

Badanie utraty wartości w odniesieniu do wartości składników wartości niematerialnych, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania

Składnik wartości niematerialnych, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania, występują w Jednostce Dominującej i stanowią nakłady na trwającą pracę rozwojową. Wartość nakładów na dzień 31.12.2016 wyniosła 1 690 tys. CHF.

Spółka Orphée SA, aktualnie prowadzi prace rozwojowe nad trzecim analizatorem z linii urządzeń hematologicznych: MSL-30. Będzie to kompaktowy analizator hematologiczny klasy 3-diff wraz z linią odczynników hematologicznych i materiałem kontrolnym. Urządzenie ma posiadać wydajność 60 oznaczeń na godzinę, prostą konstrukcję gwarantującą obok precyzji pomiarów konkurencyjną cenę w stosunku do oferowanych przez producentów azjatyckich urządzeń w tym silnie nasyconym segmencie rynku. Analizator będzie przeznaczony do małych laboratoriów oraz gabinetów wykonujących diagnostykę laboratoryjną we własnym zakresie. Cechami charakterystycznymi aparatu mają być prosta obsługa, intuicyjny interfejs użytkowy, precyzja dokonywanych pomiarów oraz mniejsza niż w przypadku analogicznych analizatorów ilości odczynników roboczych na pokładzie urządzenia (2 zamiast 3).

Analizator hematologiczny MSL-30, klasy 3-diff, który ma zostać następcą obecnie oferowanego aparatu Mythic 18.

Na początku roku 2016 r. zakończono fazę opracowania wstępnej specyfikacji analizatora MSL-30. Aktualnie trwają prace zmierzające do opracowania technologii oraz pierwszego funkcjonalnego prototypu analizatora. Prowadzone prace skupione są na feasibility study nowych rozwiązań, które mają zapewnić poprawioną funkcjonalność i obniżenie ceny produkcji. Przygotowanie finalnych prototypów zostało zaplanowane na I półroczu 2017 r., a finalizacja industrializacji zaplanowana jest w 2018.

Prace są realizowane we współpracy z firmą Diagdev na podstawie umowy z dnia 6.02.2015.

Grupa określiła możliwą do odzyskania wartość składnika aktywów na podstawie jego wartości użytkowej. Wyliczenie wartości użytkowej oparte jest na projekcjach przepływów pieniężnych dla tego ośrodka.

Główne założenia przyjęte do szacunków przepływów pieniężnych wynikających z wprowadzania analizatora MSL 30 na rynek:

- w okresie 2017 i 2018 będą ponoszone nakłady na zakończenie pracy rozwojowej,
- sprzedaż analizatorów MSL 30 wraz z odczynnikami i materiałami zużywalnymi będzie miała miejsce w okresie 15 lat począwszy od 2019 roku,
- plan ilościowy sprzedaży analizatorów oparto na historycznych danych sprzedaży poprzednika MSL 30, analizatora Mythic 18,
- okres ekonomicznej użyteczności (okres amortyzacji pracy rozwojowej) wynosi 15 lat rozpoczynając od 2019 roku.
- szczegółową prognozą objęto okres 2017 – 2033 (okres ponoszenia nakładów oraz okres uzyskiwania efektów ekonomicznych ze sprzedaży), co zdaniem Kierownictwa Jednostki Dominującej Grupy Kapitałowej, jest adekwatne dla zobrazowania planowanego rozwoju spółki,
- stopa dyskonta ustalona została na poziomie średnioważonego kosztu kapitału i wynosi 12,41% przed opodatkowaniem.

Wartość bilansowa składnika aktywów wyniosła 1 690 tys. CHF. Wartość odzyskiwalna wyniosła 6 958 tys. CHF. Test nie wykazał konieczności dokonania odpisu aktualizującego wartość.

Szacunek wartości użytkowej ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne związane z pracami rozwojowymi nad analizatorem MSL 30

Model wyceny wartości użytkowej ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne	2016-12-31
Suma zdyskontowanych przepływów pieniężnych (tys. CHF)	6 958
Wartość użytkowa Ośrodka (wg. modelu) (tys. CHF)	6 958

Wartość bilansowa ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne związane z pracami rozwojowymi nad analizatorem MSL 30

Wartość bilansowa ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne	2016-12-31
Wartości niematerialne, stanowiące aktywowane (skapitalizowane) koszty poniesione w związku z pracami rozwojowymi nad analizatorem (tys. CHF)	1 690
Aktywa wspólne przypadające na Ośrodek generujący przepływy pieniężne (tys. CHF)	0
Wartość bilansowa Ośrodka generującego przepływy pieniężne (tys. CHF)	1 690

Podsumowanie wartości bilansowych i odzyskiwalnych ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne (dane w tys. CHF)

Nazwa ośrodka	Wartość firmy przypisana do ośrodka lub inwestycji	Wartość bilansowa ośrodka lub inwestycji (razem z wartością firmy)	Wartość odzyskiwalna ośrodka lub inwestycji
MSL 30	-	1 690	6 958

W wyniku przeprowadzonego testu dla składników wartości niematerialnych, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania ustalona wartość odzyskiwalna przekroczyła wartość bilansową testowanych aktywów, co nie dało podstaw do dokonania odpisu z tytułu utraty wartości.

Badanie utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy z konsolidacji

Wartość firmy wykazana w skonsolidowanym bilansie na dzień 31 grudnia 2016 wynosi 0. Wartość firmy wykazana na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniosła 4 tys. CHF.

Wartość firmy z konsolidacji podlega corocznemu testowi na utratę wartości. Jednostka dominująca zleciła niezależnej firmie zewnętrznej przeprowadzenie testu na utratę wartości firmy oraz test na utratę wartości udziałów (Kormej Diana Sp. z o.o., Kormiej Rusland Sp. z o.o.).

Test na utratę wartości Kormej Diana Sp. z o.o.

Wartość firmy powstała w wyniku nabycia udziałów w spółce Kormej Diana Sp. z o.o. została alokowana do ośrodka wypracowującego środki pieniężne, jakim jest cała spółka Kormej Diana Sp. z o.o.

Wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana wartość firmy, ustalono na podstawie jego wartości użytkowej. Wyliczenie wartości użytkowej oparte jest na projekcjach przepływów pieniężnych dla tego ośrodka.

W wyliczeniach zostały przyjęte następujące założenia:

- szczegółową prognozą objęto okres pięcioletni, co zdaniem Zarządu Kormej Diana Sp. z o.o., jak też w opinii Kierownictwa Jednostki Dominującej Grupy Kapitałowej, jest adekwatne dla zobrazowania planowanego rozwoju spółki,
- w okresie prognozy założono, że zmiana przychodów ze sprzedaży rok do roku w ujęciu realnym nie będzie przekraczała 0%,
- prognozowana marża EBITDA wynosi 1% i jest ustalona na podstawie oczekiwań Zarządu Kormej Diana Sp. z o.o. co do rozwoju rynku,
- w okresie prognozy średni wzrost przychodów ze sprzedaży w ujęciu nominalnym wyniósł 7,3%,
- po okresie prognozy wartość rezydualną ustalono przy zastosowaniu 10,9% stopy wzrostu,
- stopa dyskonta ustalona została na poziomie średnioważonego kosztu kapitału i wynosi 34,0 % przed opodatkowaniem.

Na podstawie testu na utratę wartości przez wartość firmy, przeprowadzonego na dzień 31 grudnia 2016 roku, stwierdzono, że wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego alokowano wartość firmy jest mniejsza niż jego wartość bilansowa i powinna zostać objęta odpisem z tytułu trwałej utraty wartości w wysokości 12 tys. CHF, z czego odpis w wysokości 4 tys. CHF został odniesiony w wartość firmy, a odpis w wysokości 8 tys CHF w pozostałe aktywa spółki. Odpis ten został ujęty w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozostałych kosztach operacyjnych. Wskazane odpisy zostały ujęte w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Na podstawie testu na utratę wartości przez wartość firmy, przeprowadzonego na dzień 31 grudnia 2015 roku nie stwierdzono konieczności tworzenia odpisu aktualizującego.

Badanie utraty wartości w odniesieniu do wartości udziałów Kormiej Rusland Sp. z o.o

W wyliczeniach zostały przyjęte następujące założenia:

- szczegółową prognozą objęto okres pięcioletni, co zdaniem Zarządu Kormej Rusland Sp. z o.o., jak też w opinii Kierownictwa Jednostki Dominującej Grupy Kapitałowej, jest adekwatne dla zobrazowania planowanego rozwoju spółki,
- w okresie prognozy założono, że zmiana przychodów ze sprzedaży rok do roku w ujęciu realnym będzie wynosiła 10 %,

- prognozowana marża EBITDA wynosi 10% i jest ustalona na podstawie oczekiwań Zarządu Kormej Rusland Sp. z o.o. co do rozwoju rynku,
- w okresie prognozy średni wzrost przychodów ze sprzedaży w ujęciu nominalnym wyniósł 11,5%,
- po okresie prognozy wartość rezydualną ustalono przy zastosowaniu 5,6 % stopy wzrostu,
- stopa dyskonta ustalona została na poziomie średnioważonego kosztu kapitału i wynosi 23,2% przed opodatkowaniem.

Na podstawie testu na utratę wartości udziałów w spółce Kormej Rusland Sp. z o.o. przeprowadzonego na dzień 31 grudnia 2016 roku, stwierdzono, że wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne w formie spółki Kormej Rusland Sp. z o.o. jest większa niż jego wartość bilansowa i nie powinna zostać objęta odpisem z tytułu trwałej utraty wartości.

Na podstawie testu na utratę wartości udziałów w spółce Kormej Rusland Sp. z o.o. przeprowadzonego na dzień 31 grudnia 2015 roku, stwierdzono, że wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne w formie spółki Kormej Rusland Sp. z o.o. jest mniejsza niż jego wartość bilansowa i powinna zostać objęta odpisem z tytułu trwałej utraty wartości o wartości 526,6 tys. CHF. Odpis ten został odniesiony na aktywa Kormej Rusland Sp. z o.o. – zapasy.

9.18. UDZIAŁY WE WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘCIACH

Grupa nie posiada udziałów we wspólnych przedsięwzięciach.

9.19. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY

Pozycja nie występuje w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

Z uwagi na rozpoczęty w styczniu 2016 proces likwidacji spółki Innovation EterprisesLtd z siedzibą w Irlandii na dzień 31.12.2015 roku Grupa Orphée S.A. wykazała aktywa i zobowiązania tej spółki jako aktywa i zobowiązania dotyczące działalności zaniechanej. Szczegóły są przedstawione w nocie 10.11.

W roku obrotowym zakończonym dnia 31.12.2016 rozpoznano utratę kontroli nad spółką spółki Innovation EterprisesLtd i dokonano dekonsolidacji. Szczegóły są przedstawione w nocie 10.45.2 i 10.45.3.

9.20. POZOSTAŁE AKTYWA DŁUGOTERMINOWE

	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Pozostałe aktywa finansowe długoterminowe	25	25
Udziały w jednostkach spółk kontrolowanych	11 564	16 289
	<u>11 589</u>	<u>16 314</u>

Kwota 11 564 tys. CHF obejmuje udziały w spółce Diesse Diagnostica Senese S.p.A. Dla wyceny udziałów zastosowano metodę praw własności, uwzględniono cenę nabycia 18 750 tys. CHF korygując o udział w wyniku 2013 (od dnia przejęcia) i uzyskiwany przez spółkę wynik oraz zmiany w kapitałach własnych w kolejnych latach, a także odpis aktualizujący z tytułu trwałej utraty wartości na dzień 31.12.2016 w kwocie -4 246 tys. CHF.

Udział w zyskach/ zmianach w kapitałach własnych w latach 2013 – 2016:

2013 – +19 tys. CHF,
2014 – - 212 tys. CHF,
2015 – -2 268 tys. CHF,
2016 – -479tys. CHF.

Kierownictwo Jednostki dominującej co roku przeprowadza test na utratę wartości udziałów w spółce Diesse Diagnostica Senese S.p.A. zgodnie z zasadą ostrożności oraz z uwagi na wewnętrzną potrzebę oszacowania wartości użytkowej.

Badanie utraty wartości w odniesieniu do wartości inwestycji w jednostce spółk kontrolowanej.

Ośrodek generujący środki pieniężne poddane testowaniu stanowi jednostkę spółk kontrolowaną Diesse Diagnostica Senese S.p.A. z siedzibą we Włoszech.

Wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada jego wartości użytkowej. Wartość użytkowa jest bieżącą, szacunkową wartością przyszłych przepływów pieniężnych, których uzyskania oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

W wycenieniach zostały przyjęte następujące założenia dla okresu prognozy (lata 2017 – 2021) otrzymane od Rady Dyrektorów Orphée S.A.:

- zmiana rok do roku przychodów ze sprzedaży w ujęciu realnym wyniesie w okresie 2017-2021: 2,5%;
- prognozowana marża EBITDA wyniesie w 2017 roku: 17%, w każdym z lat w okresie 2018-2021: 19%;
- zmiana rok do roku kapitału obrotowego netto w ujęciu realnym wyniesie 1% (w latach w okresie 2017-2021);
- zmiana rok do roku amortyzacji i inwestycji utrzymaniowych w ujęciu realnym wyniesie 0%.

W ujęciu nominalnym średni wzrost przychodów ze sprzedaży w latach 2017-2021 założono na poziomie 2,8%.

Dla okresu po 2021 roku obliczono wartość rezydualną przy zastosowaniu nominalnej stopy wzrostu na poziomie 2,4%. W celu zachowania spójności metodologicznej modelu w celu oszacowania znormalizowanego przepływu gotówkowego będącego podstawą dla obliczenia wartości rezydualnej założono, że inwestycje odtworzeniowe w każdym roku po wyraźnie określonym okresie prognozy (tj. po 2021 roku) będą równe amortyzacji w tym samym roku. Dla oszacowania przepływu znormalizowanego, stanowiącego bazę dla obliczenia wartości rezydualnej, przyjęto, że zmiana kapitału obrotowego (w ujęciu nominalnym) będzie równa stopie wzrostu użytej dla obliczenia wartości rezydualnej.

Stopa dyskonta ustalona została na poziomie średnioważonego kosztu kapitału i wyniosła w roku 2017: 7,38%, w każdym z lat w okresie 2018-2021: 7,44%.

Na podstawie testu na utratę wartości inwestycji, przeprowadzonego na dzień 31 grudnia 2016 roku stwierdzono, że wartość odzyskiwalna inwestycji jest mniejsza, niż jej wartość bilansowa i powinna zostać objęta odpisem z tytułu trwałej utraty wartości w kwocie 4 246 tys. CHF.

Poniższa tabela wskazuje na kluczowe założenia, które posłużyły do wyliczeń w teście na utratę wartości

Założenia	Diesse - Diagnostica Senese S.p.A.
Średni nominalny wzrost przychodów ze sprzedaży w latach 2017-2021	2,8%
Średnia marża EBITDA w latach 2017-2021	18,6%
Stopa dyskonta w roku 2017	7,38%
Stopa dyskonta w latach 2018-2021	7,44%
Wzrost w okresie rezydualnym (po 2021 roku)	2,4%

W 2014 roku Orphée SA była stroną postępowania arbitrażowego, dotyczącego akwizycji spółki Diesse Diagnostica Senese S.p.A. W styczniu 2014 roku Diagnostica Holding s.r.l., zarzuciła Orphée SA naruszenie umowy przyznającej Orphée SA prawo do nabycia, a Diagnostica Holding s.r.l. prawo do sprzedaży dalszych 50% praw do głosów w spółce Diesse Diagnostica Senese S.p.A. W wyniku wydanego Wyroku zostały potwierdzone następujące okoliczności:

- Umowa Sprzedaży Akcji Diesse z dnia 14 lutego 2013 roku (ang. SharesPurchase Agreement) i Porozumienie Akcjonariuszy pozostają w mocy
- Umowa Opcji uległa rozwiązaniu. Spółka zobowiązana jest do poniesienia kosztów proceduralnych i prawnych, nie jest natomiast zobowiązana do zapłaty odszkodowania na rzecz Diagnostica Holding S.r.l. w żądanej wysokości 6.750.000,00 Euro.

Wniesienie pozwu o odszkodowanie

W dniu 25 stycznia 2016 roku do Spółki wpłynął pozew przekazany za pośrednictwem Tribunal De Premere Instance (Sąd I Instancji) w Genewie wniesiony przez Diagnostica Holding s.r.l. ("Diagnostica") do U.N.E.P. Coste d'Appello di Milano (Sąd Apelacyjny w Mediolanie). Otrzymany pozew dotyczy zakwestionowania Wyroku Sądu Arbitrażowego w Mediolanie z dnia 30 grudnia 2014 roku w zakresie roszczeń odszkodowawczych. Żądana w pozwie kwota odszkodowania na rzecz Diagnostica wynosi 6 750 000 Euro. W księgach roku 2015 Grupa utworzyła rezerwę na koszty sporu w kwocie 330 tys. CHF. na dzień 31 grudnia 2016 wartość rezerwy wynosi 290 tys. CHF.

W dniu 24 czerwca 2016 r. została złożona odpowiedź na pozew, w którym Spółka w całości kwestionuje roszczenia wynikające z pozwu wniesionego przez Diagnostica Holding s.r.l.

9.21. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Świadczenia z tytułu akcji pracowniczych, świadczeń emerytalnych lub inne świadczenia po okresie zatrudnienia oraz świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy nie występują w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

9.22. ZAPASY

	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Materiały (według ceny nabycia)	10	5
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	0	0
Produkty gotowe	0	0
Towary	3 030	2 531
Inne	6	1
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	3 046	2 537

Na dzień 31.12.2016 i 31.12.2015 zapasy Grupy stanowią przede wszystkim towary handlowe, gdyż wszystkie spółki w Grupie prowadzą działalność handlową. Analizatory, które sprzedaje spółka Orphee są produkowane dla niej przez zewnętrzną podmiot na zasadzie outsourcingu, a więc również są ujmowane w aktywach jako towary. W spółkach handlowych KormiejRusland i Kormiej Diana wszystkie zapasy są klasyfikowane jako towary.

Zmiany odpisu aktualizującego wartość zapasów były następujące:

Odpisy aktualizujące wartość zapasów	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Na dzień 1 stycznia	732	378
Zwiększenie	179	895
Wykorzystanie/przeszanowanie	15	541
Na dzień 31 grudnia	896	732

Na zapasach należących do Orphée SA do dnia 28 kwietnia 2016 roku był ustanowiony zastaw w wysokości 7 200 tys. PLN, który stanowił zabezpieczenie kredytu obrotowego dla PZ Cormay S.A.

9.23. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Należności od jednostek powiązanych (z wyłączeniem jednostek współzależnych i stowarzyszonych)*	524	3983*
Należności od jednostek współzależnych	0	0
Należności od jednostek stowarzyszonych	32	0
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek niepowiązanych	1 828	1 528
Należności budżetowe	277	0
Pozostałe należności od osób trzecich	4	215
Należności ogółem (netto)	2 665	5 726
Odpis aktualizujący należności	168	148
Należności brutto	2 833	5 874

* Kwota obejmuje zaliczkę na poczet zorganizowanej części przedsiębiorstwa PZ Cormay S.A. Umowa sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa nie została zrealizowana.

W dniu 15 lipca 2014 roku Orphée SA zawarła umowę przedwstępną sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa (dalej zwanej „ZCP”) z PZ Cormay S.A.. Zgodnie z umową, warunkiem zawarcia do dnia 31 października 2014 roku umowy przyrzeczonej dotyczącej sprzedaży ZCP, było posiadanie przez PZ Cormay S.A. akcji Orphée SA stanowiących co najmniej 50% plus 1 ogólnej liczby akcji Orphée SA oraz zawarcie przez Orphée SA i PZ Cormay S.A. umów regulujących bieżące rozliczenia pomiędzy stronami. W terminie do dnia 31 października 2014 roku nie nastąpiło spełnienie się warunków w postaci zawarcia przez Orphée SA oraz PZ Cormay S.A. umów regulujących bieżące rozliczenia pomiędzy stronami. Zgodnie z umową z Orphée SA przysługiwał zwrot zaliczki do dnia 31 grudnia 2015 roku w kwocie 15 494 tys. zł. W dniu 17 grudnia 2015 r. PZ Cormay S.A. zawarła z Orphée SA Porozumienie Zmieniające do Umowy Przedwstępnej Sprzedaży Zorganizowanej Części

Przedsiębiorstwa z dnia 15 lipca 2014 r., na mocy którego zmianie uległ termin zwrotu zaliczki na rzecz Orphée SA na termin określony na dzień 31 grudnia 2016 r. W dniu 16 grudnia 2016 r. zostało zawarte porozumienie do umowy przedwstępnej sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa z dnia 15 lipca 2014 r., na mocy którego zmianie uległ termin zwrotu zaliczki na dzień 30 czerwca 2017 r. W tym terminie PZ CORMAY S.A. zwróci całość zaliczki. Pozostałe postanowienia Umowy pozostały bez zmian.

Do dnia 31 grudnia 2016 r. PZ Cormay S.A. dokonała spłaty zaliczki na rzecz Orphée w kwocie 13 824 tys. PLN.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane.

W ocenie Rady Dyrektorów Jednostki Dominującej, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności, właściwym dla należności handlowych Grupy. Nie istnieją należności przeterminowane nieobjęte odpisami, które byłyby uznane za nieściągalne w dniu publikacji niniejszego sprawozdania.

Tabela poniżej przedstawia terminy wymagalności należności na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku:

	Razem należności brutto	Należności terminowe brutto	Należności przeterminowane brutto	Odpisy	Razem należności netto	Należności terminowe netto	Należności przeterminowane netto
31 grudnia 2016	2 833	1 106	1 727	168	2 665	1 106	1 559
31 grudnia 2015	5 874	4 482	1 392	148	5 726	4 482	1 244

Analiza wiekowa przeterminowanych należności netto, dla których na koniec okresu sprawozdawczego nie nastąpiła utrata wartości.

	<30 dni	30-90 dni	90-180 dni	180-360 dni	> 360 dni	Razem przeterminowane należności netto
31 grudnia 2016	334	291	546	249	139	1 559
31 grudnia 2015	369	360	357	89	69	1 244

Zmiany odpisu aktualizującego należności były następujące:

Odpisy aktualizujące wartość należności	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (dane przekształcone)
Na dzień 1 stycznia	148	1 359
Zwiększenie	20	484
Wykorzystanie	0	0
Rozwiązanie	0	0
Aktywa przeniesione do działalności zaniechanej	0	-1 695*
Na dzień 31 grudnia	168	148

9.24. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE KOSZTÓW

Grupa dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, jeżeli dotyczą one przyszłych okresów sprawozdawczych, poniższa tabela zawiera ich zestawienie.

	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Krótkoterminowe		
Ubezpieczenia	2	0
Pozostałe	0	1
	2	1

9.25. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY, DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	313	452
Lokaty krótkoterminowe	0	-
	313	452
	313	452

Dodatkowe informacje i objaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi z rachunku przepływów pieniężnych

	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 dane przekształcone
Inne korekty		
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań bez pożyczek i kredytów	-1 601	-1 644
różnice:		
zmiana stanu zobowiązań dotycząca wydatków inwestycyjnych, na prace rozwojowe	-162	
	-1 763	-1 644
	-1 763	-1 644

	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 dane przekształcone
Inne korekty		
przeniesienie pożyczki do pozycji rezerw	-2 000	
odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości inwestycji	4 246	
inne korekty	192	
przekwalifikowanie aktywów i zobowiązań Innovation Enterprises do działalności zaniechanej		3 693
	2 438	3 693
	2 438	3 693

9.26. KAPITAŁ PODSTAWOWY

Na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania kapitał akcyjny (podstawowy) Jednostki Dominującej wynosi 3 861 tys. CHF i dzieli się na 38 608 500 akcji o wartości nominalnej 0,1 CHF każda.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania tj. 21 marca 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 struktura akcjonariatu jednostki dominującej, wg wiedzy Rady Dyrektorów, przedstawia się następująco:

	Ilość akcji	Ilość głosów	Wartość nominalna jednej akcji	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZA	Udział w kapitale podstawowym
PZ Cormay S.A	13 879 956	13 879 956	0,10	35,95%	35,95%
TOTAL FIZ bezpośrednio oraz pośrednio, poprzez podmiot zależny TTL 1 Sp. z o.o.	7 239 814	7 239 814	0,10	18,75%	18,75%
Orphée SA	3 859 118	3 859 118	0,10	10,00%	10,00%
Quercus TFI S.A.	3 011 102	3 011 102	0,10	7,80%	7,80%
Tadeusz Wesolowski wraz z podmiotami powiązanymi	2 141 445	2 141 445	0,10	5,55%	5,55%
Pozostali	8 477 065	8 477 065	0,10	21,95%	21,95%
Razem	38 608 500	38 608 500	0,10	100,00%	100,00%

Na dzień bilansowy 31.12.2015 roku struktura akcjonariatu jednostki dominującej, wg wiedzy Rady Dyrektorów, przedstawiała się następująco (dane w zaokrągleniu):

	Ilość akcji	Ilość głosów	Wartość nominalna jednej akcji	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZA	Udział w kapitale podstawowym
TOTAL FIZ bezpośrednio oraz pośrednio, poprzez podmiot zależny TTL 1 Sp. z o.o.	12 564 314	12 564 314	0,10	32,54%	32,54%
PZ Cormay S.A.	8 879 956	8 879 956	0,10	23,00%	23,00%
Orphée S.A. (akcje własne)	3 859 118	3 859 118	0,10	10,00%	10,00%
Quercus TFI S.A. (Fundusze Inwestycyjne: QUERCUS)	3 011 102	3 011 102	0,10	7,80%	7,80%
Pozostali	10 294 010	10 294 010	0,10	26,66%	26,66%
Razem	38 608 500	38 608 500		100,00%	100,00%

Akcje posiadane przez członków Rady Dyrektorów

Stan posiadanych akcji Orphée SA przez Członków Rady Dyrektorów na dzień bilansowy 31 grudnia 2016 roku, oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, tj. 21 marca 2017 roku, a także 1 stycznia 2016 roku, przedstawia się następująco:

CZŁONEK RADY DYREKTORÓW	31 grudnia 2015	31 grudnia 2016	21 marca 2017
Janusz Płocica	338 000	638 000	638 000
Domingo Dominguez	103 700	103 700	103 700
Krzysztof Rudnik	0	0	0
Piotr Skrzyński	0	0	0
Wojciech Suchowski	0	0	0

Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

Skonsolidowany wynik finansowy Grupy Kapitałowej nie podlega podziałowi, a jedynie zatwierdzeniu. Statutowe sprawozdania finansowe wszystkich Spółek w Grupie Kapitałowej są przygotowywane zgodnie z lokalnymi standardami rachunkowości. Dywidenda może być wypłacona w oparciu o wynik finansowy ustalony w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym przygotowanym dla celów statutowych. Podziałowi podlega wynik jednostkowy Orphée S.A.

9.27. OPROCENTOWANE KREDYTY BANKOWE I POŻYCZKI ORAZ PAPIERY DŁUŻNE

Pożyczkodawca/ Kredytodawca	Kwota pożyczki z umowy	Data umowy	Data spłaty	Saldo pożyczki w walucie transakcji na dzień 31.12.2016	Saldo pożyczki w CHF na dzień 31.12.2015	Zabezpieczenia
Osoba fizyczna	3 000 tys. CHF	8 stycznia 2010 r.	*)	0	2 000	brak
Suma				0	2 000	

*) Nie wcześniej niż wtedy, gdy Grupa PZ Cormay SA osiągnie zysk w wysokości 3 000 tys. CHF oraz po 1 stycznia 2013 roku kwoty spłat pożyczki nie mogą w żadnym roku przekroczyć rocznie 20% zysku netto Grupy Kapitałowej PZ Cormay S.A.

Spółka Orphée SA jest w sporze (z osobą fizyczną, jedną z dwóch pożyczkodawców) związanym z roszczeniami wywodzonymi z umowy pożyczki z dnia 8 stycznia 2010 r. w kwocie 2 mln CHF.

Osoba ta wystosowała stosowne sądowe wezwanie do zapłaty. W ocenie Spółki otrzymane wezwanie do zapłaty jest bezzasadne. Wezwanie do zapłaty obejmuje przypadającą na pożyczkodawcę połowę pożyczonej kwoty, to jest 1 mln CHF. Spółka wskazuje, że zgodnie z umową – kwota pożyczki miała stać się wymagalna w przypadku osiągnięcia przez Orphée SA w okresie udzielenia pożyczki zysku netto w wysokości co najmniej 2 mln CHF. Równocześnie w przypadku nieosiągnięcia przez Grupę Cormay zysku netto w wysokości 3 mln CHF w okresie 5 lat od dnia podpisania Umowy, pożyczka zgodnie z treścią tejże Umowy ulegała umorzeniu.

W ocenie Rady Dyrektorów Emitenta warunek powstania wymagalności zwrotu pożyczki nie został spełniony, zaś warunek umorzenia pożyczki został spełniony, przy czym z uwagi na zawyżone wyniki finansowe Grupy Cormay w sprawozdaniach finansowych za kolejne okresy okoliczności powyższe nie są wprost odzwierciedlone, ponieważ sprawozdania te zawierają wyniki finansowe zawyżone w stosunku do rzeczywistych. Na wniosek Rady Dyrektorów, Zarząd jednostki dominującej PZ Cormay S.A. zlecił biegłemu rewidentowi dodatkowy audyt, który potwierdził faktyczne wyniki Grupy Cormay w latach 2010-2014. W dniu 16 grudnia 2016 roku Rada Dyrektorów powzięła informację, że w dniu 14 grudnia 2016 r. pełnomocnik Spółki wniósł o oddalenie roszczeń wskazanych w wezwaniu w całości. Do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu Spółka utworzy rezerwę w wysokości roszczenia, przy jednoczesnym uwzględnieniu umorzenia pożyczki.

9.28. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

Pozycja nie występuje w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

9.29. NABYTE DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE

Pozycja nie występuje w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

9.30. UDZIELONE POŻYCZKI

Pozycja nie występuje w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

9.31. REZERWY

	Rezerwa na roszczenie z tytułu pożyczki (nota 10.27)	Rezerwa na koszty sądowe dot. pozwu Diagnostica Holding (nota 10.20)	Inne rezerwy	Suma
Na dzień 1 stycznia 2016 roku	0	330	41	371
Zwiększenie	2 105	0	2	2 107
Wykorzystanie	0	40	25	65
Na dzień 31 grudnia 2016 roku	2 105	290	18	2 413
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2016 roku	2 105	290	18	2 413
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2016 roku	0	0	0	0
Na dzień 1 stycznia 2015 roku	0	0	1 967	1 967
Zwiększenie	0	330	23	353
Wykorzystanie	0	0	1 948	1 948
Na dzień 31 grudnia 2015 roku	0	330	42	372
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2015 roku	0	330	42	372
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2015 roku	0	0	0	0

Rezerwa na świadczenia pracownicze

Grupa nie tworzy rezerw na świadczenia pracownicze (nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne, rentowe). Lokalne prawa, na podstawie których działają spółki Grupy nie wymagają tworzenia rezerw na odprawy emerytalne. Z uwagi na te przepisy oraz niewielkie ewentualne wysokości takich rezerw Grupa zdecydowała się na ich nietworzenie.)

Rezerwa na naprawy gwarancyjne oraz zwroty

Rezerwa na naprawy gwarancyjne nie jest tworzona z uwagi na fakt, że aparaty oferowane przez spółki Grupy na eksport są sprzedawane do dystrybutorów na danym rynku. Dystrybutorzy to firmy, które mają zaplecze marketingowo-serwisowe zdolne do obsługi końcowych w łańcuchu dostaw użytkowników aparatów na danym rynku. Do tej obsługi należy również gwarancyjna obsługa serwisowa. W związku z tym, Grupa nie ponosi ciężaru obsługi serwisowej i gwarancyjnej.

9.32. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA (KRÓTKOTERMINOWE)

	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek niepowiązanych	2 059	938
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych	29	2 517
	2 087	3 455
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń		
Podatek VAT	1	3
Inne	0	0
	1	3
Pozostałe zobowiązania		
Inne zobowiązanie wobec podmiotów powiązanych	0	0
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	0	0
Inne zobowiązania	0	233
	0	233
TOTAL	2 088	3 691

9.33. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ZALICZEK

Pozycja nie występuje w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

9.34. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE KOSZTÓW

	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Niezafakturowane koszty	43	0
Koszty arbitrażu	0	50
Inne	42	47
	85	97
w tym:		
Długoterminowe na 31 grudnia	0	0
Krótkoterminowe na 31 grudnia	85	97
Razem	85	97

9.35. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Na dzień 31 grudnia 2016 r. zobowiązania warunkowe Grupy występowały z następujących tytułów:

Dwie gwarancje bankowe wystawione na zlecenie Orphee zabezpieczające zobowiązania Spółki jakie mogą powstać w związku z umową wynajmu oraz zabezpieczeniem płatności kart płatniczych – w łącznej wysokości 41,1 tys CHF.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku na majątku Spółek Grupy Kapitałowej ustanowiono następujące zabezpieczenia:

1. Hipoteka umowna łączna do kwoty najwyższej 21.000 tys. zł, ustanowiona m.in. na prawie użytkownika wieczystego nieruchomości w Lublinie, ul Rapackiego 19abc, której właścicielem jest spółka Orphee Technics Sp. z o.o.
2. Zastaw rejestrowy na zapasach Spółki Orphée S.A. ustanowiono do kwoty 7.200 tys. zł, jako zabezpieczenie kredytu obrotowego dla spółki PZ CORMAY S.A.
3. Hipoteka na nieruchomości w Carrigtwohill w Irlandii oraz poręczenie od M.O'Donovan w kwocie 241 251 EUR oraz 6 349 EUR.

W związku z likwidacją Innovation Intersprises Ltd., Bank Of Ireland przejmie nieruchomość w Carrigtwohill w Irlandii stanowiącą zabezpieczenie kredytu.

9.36. ZOBOWIĄZANIA UMOWNE Z TYTUŁU NABYCIA AKTYWÓW TRWAŁYCH

Orphée SA w 2015 roku podpisała umowę, której przedmiotem jest opracowanie nowego analizatora hematologicznego klasy 3-DIFF o wydajności 60 testów na godzinę. Wprowadzenie tego analizatora na rynek planowane jest w 2019 roku. Na dzień 31 grudnia 2016 roku łączna wartość nakładów na ten projekt wyniosła 1 690 tys. CHF. Budżet tego przedsięwzięcia określony jest na 2 000 tys. EUR.

9.37. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH

Transakcje pomiędzy podmiotami powiązаныmi odbyły się na warunkach równorzędnych z tymi, które obowiązują w transakcjach zawartych na warunkach rynkowych.

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązаныmi za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 r. oraz na dzień 31 grudnia 2015 r.

Nazwa jednostki	Okres zakończony 31 grudnia 2016		31 grudnia 2016	
	Przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i pozostałych aktywów	Zakup produktów, usług, towarów i pozostałych aktywów	Stan należności	Stan zobowiązań
PZ Cormay S.A.	914	3 533	524*	29
Diesse Diagnostica Senese S.p.A.	88	0	32	0
Suma	1002	3533	556	29

Nazwa jednostki	Okres zakończony 31 grudnia 2015		31 grudnia 2015	
	Przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i pozostałych aktywów	Zakup produktów, usług, towarów i pozostałych aktywów	Stan należności	Stan zobowiązań
PZ Cormay S.A.	815	2 306	3 983	2 517
Diesse Diagnostica Senese S.p.A.	76	-	0	-
Suma	891	2 306	3 983	2 517

* Pozostałe należności od PZ Cormay S.A. obejmują zaliczkę wpłaconą w związku z przedwstępną umową sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa z dnia 15 lipca 2014 roku. Wartość tej należności na dzień 31.12.2016 wynosiła 485 tys. CHF, na dzień 31.12.2015 wynosiła 4 334 tys. CHF.

W dniu 17 grudnia 2015 roku Spółka zawarła z PZ Cormay S.A. Porozumienie Zmieniające do Umowy Przedwstępnej Sprzedaży Zorganizowanej Części Przedsiębiorstwa z dnia 15 lipca 2014 roku (raport bieżący 27/2014) na mocy którego zmianie uległ termin zwrotu zaliczki na rzecz Orphée S.A. w przypadku niedojścia do zawarcia umowy przyrzeczonej z terminu określonego na dzień 31 grudnia 2015 roku na termin określony na dzień 31 grudnia 2016 roku. W dniu 16 grudnia 2016 r. zostało zawarte porozumienie do umowy przedwstępnej sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa z dnia 15 lipca 2014 r., na mocy którego zmianie uległ termin zwrotu zaliczki na dzień 30 czerwca 2017 r. W tym terminie PZ CORMAY S.A. zwróci całość zaliczki. Pozostałe postanowienia Umowy pozostały bez zmian.

9.38. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe i środki pieniężne. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności. Zasadą stosowaną przez Grupę jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe, ryzyko związane z płynnością oraz ryzyko kredytowe. Rada Dyrektorów weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej.

9.38.1. Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych.

Grupa zarządza kosztami oprocentowania poprzez korzystanie z zobowiązań o oprocentowaniu zmiennym. Na dzień 31 grudnia 2016 roku wszystkie umowy kredytowe oparte były o zmienne oprocentowanie. Jedynym instrumentem, który był w 2015 roku oprocentowany stałą stawką była pożyczka podporządkowana otrzymana przez Orphée S.A. od poprzedniego właściciela. Oprocentowanie zadłużenia w umowach kredytowych zawieranych przez Grupę jest oparte stawkach LIBOR dla CHF lub EUR, powiększonym o marżę banku, która jest każdorazowo negocjowana.

Grupa gromadzi i analizuje bieżące informacje z rynku na temat aktualnej ekspozycji na ryzyko zmiany stopy procentowej.

Niepewność co do przyszłego poziomu stóp procentowych, a w konsekwencji do wysokości przyszłych kosztów finansowych stanowi istotną przeszkodę w procesie podejmowania decyzji inwestycyjnych.

Głównym celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest zabezpieczenie kosztów odsetkowych przed ich zwiększeniem wskutek wzrostu stóp procentowych. Możliwości zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej są analizowane i oceniane przez

Grupę w zależności od aktualnych potrzeb. Zarówno w roku 2015 jak również w 2016 spółki Grupy nie zawierały kontraktów zabezpieczających ryzyko stopy procentowej, w tym nie nabywały instrumentów pochodnych w celu zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej.

Ryzyko stopy procentowej – wrażliwość na zmiany

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników (w związku z zobowiązaniami o zmiennej stopie procentowej).

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

Oprocentowanie stałe						
31 grudnia 2016	<1 rok	1-2 lata	2-3 lata	3-4 lata	> 5 lat	Ogółem
Kredyty i pożyczki udzielone						-
Kredyty i pożyczki otrzymane						-
Obligacje nabyte						-
Obligacje wyemitowane						-
						0

Oprocentowanie zmienne						
31 grudnia 2016	<1 rok	1-2 lata	2-3 lata	3-4 lata	> 5 lat	Razem
Kredyty i pożyczki udzielone						-
Kredyty i pożyczki otrzymane						-
Obligacje nabyte						-
Obligacje wyemitowane						-
						0

Oprocentowanie stałe						
31 grudnia 2015	<1 rok	1-2 lata	2-3 lata	3-4 lata	> 5 lat	Ogółem
Kredyty i pożyczki udzielone						-
Kredyty i pożyczki otrzymane					2 000	2 000
Obligacje nabyte						-
Obligacje wyemitowane						-
					2 000	2 000

Oprocentowanie zmienne						
31 grudnia 2015	<1 rok	1-2 lata	2-3 lata	3-4 lata	> 5 lat	Razem
Kredyty i pożyczki udzielone						-
Kredyty i pożyczki otrzymane						-
Obligacje nabyte						-
Obligacje wyemitowane						-
						0

	Zwiększenie/zmniejszenie o punkty procentowe	Wpływ na wynik finansowy brutto
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku		
Kredyty w EUR oparte o stopę EURIBOR	1,00%	0
Kredyty w CHF oparte o stopę LIBOR	1,00%	0
Kredyty w EUR oparte o stopę EURIBOR	-0,50%	0
Kredyty w CHF oparte o stopę LIBOR	-0,50%	0
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku		
Kredyty w EUR oparte o stopę EURIBOR	1,00%	0
Kredyty w CHF oparte o stopę LIBOR	1,00%	0
Kredyty w EUR oparte o stopę EURIBOR	-0,50%	0
Kredyty w CHF oparte o stopę LIBOR	-0,50%	0

9.38.2. Ryzyko walutowe

Spółki Grupy realizują przeważającą część swoich przychodów ze sprzedaży na rynkach zagranicznych. Tym samym osiągają istotną część swoich przychodów w walutach obcych. Jednocześnie spółki pozyskują większość materiałów do produkcji odczynników do badań laboratoryjnych oraz towarów na rynkach zagranicznych, realizując płatności za powyższe towary i materiały głównie w walucie EUR oraz USD. Tym samym, większość przychodów ze sprzedaży realizowanych na rynkach eksportowych, związana jest z ryzykiem kursowym, które może powodować obniżenie rentowności sprzedaży w przypadku niekorzystnych zmian kursów walut, w których są dokonywane zakupy towarów i materiałów, jak i kursów walut, w których są osiągane przychody ze sprzedaży.

Należy jednak mieć na uwadze, iż osiągnięte przez Emitenta i jego Grupę Kapitałową przychody ze sprzedaży nie bazują na umowach o charakterze długoterminowym, co pozwala na modyfikację swojej polityki cenowej w przypadku zmian kursów walut powodujących wzrost ceny zakupu surowców.

W 2016 roku spółki Grupy nie były stroną żadnych transakcji dotyczących instrumentów finansowych służących zabezpieczeniu ryzyka kursowego (np. opcje walutowe, kontrakty forward). Stosuje się w możliwej do osiągnięcia skali hedging naturalny ryzyka kursowego.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe wahania kursu euro oraz rubla białoruskiego i rosyjskiego przy założeniu niezmienności innych czynników.

	Łącznie	EUR	RUB	BYN	PLN	USD	GBP
Należności z tytułu dostaw i usług	0	819	52 330	34	844	0	0
W CHF na dzień 31 grudnia 2016 r.	1 967	880	864	18	205	0	0
wpływ na wynik/kapitał zmiany kursu o 5%	98	44	43	1	10	0	0
wpływ na wynik/kapitał zmiany kursu o -5%	-99	-44	-44	-1	-10	0	0
	Łącznie	EUR	RUB	BYN	PLN	USD	GBP
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	0	1 198	17 415	27	117	133	0
W CHF na dzień 31 grudnia 2016 r.	1 752	1 287	288	14	28	135	0
wpływ na wynik/kapitał zmiany kursu o 5%	87	64	14	1	1	7	0
wpływ na wynik/kapitał zmiany kursu o -5%	-88	-64	-15	-1	-1	-7	0
Ekspozycja na ryzyko kursowe	0	0	0	0	0	0	0
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy brutto - wzrost kursu o 5%	185	108	57	2	11	7	0
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy brutto- spadek kursu o 5%	-187	-108	-59	-2	-11	-7	0

	Łącznie	EUR	RUB	BYR	PLN	USD	GBP
Należności z tytułu dostaw i usług	0	0	33 128	6 817	506	0	0
W CHF na dzień 31 grudnia 2015 r.	1 753	1 145	444	36	128	0	0
wpływ na wynik/kapitał zmiany kursu o 5%	87	57	22	2	6	0	0
wpływ na wynik/kapitał zmiany kursu o -5%	-87	-57	-22	-2	-6	0	0
	Łącznie	EUR	RUB	BYR	PLN	USD	GBP
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	0	2 682	21 394	17 916	133	5	0
W CHF na dzień 31 grudnia 2015 r.	3 338	2 916	287	96	34	5	0
wpływ na wynik/kapitał zmiany kursu o 5%	-167	-146	-14	-5	-2	0	0
wpływ na wynik/kapitał zmiany kursu o -5%	167	146	14	5	2	0	0
Ekspozycja na ryzyko kursowe	0	0	0	0	0	0	0
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy brutto - wzrost kursu o 5%	-80	-89	8	-3	4	0	0
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy brutto- spadek kursu o 5%	80	89	-8	3	-4	0	0

Do analizy wrażliwości wyniku finansowego brutto przyjęto założenie, że kursy walutowe mogą spaść lub wzrosnąć o 5%. Po analizie zmian kursów walut zdecydowano przyjmując taką wartość.

9.38.3. Ryzyko kredytowe

Grupa zawiera transakcje wyłącznie z firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne. Ryzykiem kredytowym zarządza się w oparciu o zatwierdzoną politykę udzielania kredytu kupieckiego. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. W oparciu o zatwierdzone kryteria i zasady przyznawane są indywidualne limity kredytowe. Wykorzystanie przyznanych limitów podlega regularnemu monitorowaniu i kontroli. Udzielone

przez Emitenta kredyty kupieckie charakteryzują się sporym zróżnicowaniem i rozproszeniem ryzyka, ponieważ udzielane są znacznej liczbie niejednorodnych podmiotów. Nie występuje istotna koncentracja ryzyka kredytowego.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, należności oraz pożyczek ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

9.38.4. Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, obligacje.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2016 r. oraz na dzień 31 grudnia 2015 r. wg daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

31 grudnia 2016	Na żądanie	Poniżej 3 miesiące	Od 3 do 12 miesiące	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty i pożyczki						0
Pozostałe dł. zobowiązania						0
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego						0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zob. kr.	170	1093	809	16	0	2 088
	170	1 093	809	16	0	2 088

31 grudnia 2015	Na żądanie	Poniżej 3 miesiące	Od 3 do 12 miesiące	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty i pożyczki				2 000		2000
Pozostałe dł. zobowiązania						0
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego						0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zob. kr.	11	3 384	296	0	0	3 691
	11	3 384	296	2 000	0	5 691

9.38.5. Ryzyko związane z wrażliwością cen produktów na zmiany cen

Ryzyko cen produktów, towarów

	Zwiększenie/ zmniejszenie cen o punkty procentowe	Wpływ na wynik finansowy brutto*
Przyrost ceny oferowanych produktów	5%	617
Spadek ceny oferowanych produktów	-5%	-617
Przyrost ceny oferowanych produktów	10%	1 235
Spadek ceny oferowanych produktów	-10%	-1 235

Wyliczenia oparto o szacowany koszt własny sprzedaży adekwatny do przyrostu lub spadku przychodów.

9.39. INSTRUMENTY FINANSOWE

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych wszystkich instrumentów finansowych Grupy, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

	Kategoria wg MSR 39	Wartość bilansowa		Wartość godziwa	
		31 grudnia 2016	31 grudnia 2015	30 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Aktywa finansowe					
Należności z tytułu dostaw i usług	PiN	2 665	5 726	2 665	5 726
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	WwWGpWF	313	452	313	452
Suma		2 978	6 178	2 978	6 178
Zobowiązania finansowe					
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki, w tym:	PZFWgZK				
- długoterminowe oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej	PZFWgZK				
- długoterminowe oprocentowane wg stałej stopy procentowej	PZFWgZK	0	2 000*	0	2 000*
- kredyt w rachunku bieżącym	PZFWgZK				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	PZFWgZK	2 088	3 691	2 088	3 691
Suma		2 088	3 691	2 088	3 691

*w 2015 roku dane były przedstawiłone w wysokości powiększonej o naliczone odsetki, prezentowane w innej pozycji sprawozdania.

Użyte skróty:

UdtW	– Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
WwWGpWF	– Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
PiN	– Pożyczki udzielone i należności,
DDS	– Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
PZFWgZK	– Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Wartość godziwa nie różni się od wartości bilansowych, gdyż wycena tych pozycji do wartości godziwych nie miałaby istotnego wpływu na wynik finansowy.

Szacowanie wartości godziwej

Zgodnie z przyjętymi w roku 2009 zmianami do MSSF 7 w zakresie instrumentów finansowych, które są wyceniane w sprawozdaniu finansowym w wartości godziwej, co wymaga ujawnienia metod pomiaru wartości godziwej, pogrupowanych według następującej hierarchii:

- poziom 1 – ceny giełdowe (niekorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach,
- poziom 2 – na bazie wartości obserwowanych na rynku, ustalane przez odniesienie bezpośrednie (tj. do cen) lub pośrednie (tj. pochodne cen) do podobnych instrumentów istniejących na rynku,
- poziom 3 – ceny niepochodzące z aktywnych rynków (na bazie różnych technik wyceny nie opierających się o jakiegokolwiek obserwowalne dane rynkowe).

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym instrumenty finansowe rozliczane przez wynik finansowy nie występują.

9.40. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom (np. poprzez skup akcji własnych w celu ich umorzenia) lub wyemitować nowe akcje. W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Zasady Grupy stanowią, by wskaźnik ten nie był większy niż 50%. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje kapitał własny należny akcjonariuszom jednostki dominującej pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto.

	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Oprocentowane kredyty i pożyczki	0	2 000
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	2 088	3 691
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych papierów dłużnych		
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	313	452
Zadłużenie netto	1 775	5 239
Zamienne akcje uprzywilejowane		
Kapitał własny	16 230	19 174
Kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto		
Kapitał razem	16 230	19 174
Kapitał i zadłużenie netto	18 005	24 413
Wskaźnik dźwigni (%)	10%	21%
Wskaźnik dźwigni (%) bez uwzględnienia gotówki na inwestycje	11%	23%

9.41. SEZONOWOŚĆ

W segmencie działalności, na którym działają spółki Grupy (IVD – in vitro diagnostics) brak jest zjawiska sezonowości.

Spółki Grupy realizują nieznacznie mniejsze przychody w okresie wakacyjnym, zwłaszcza w sierpniu, z uwagi na ogólnoswiatowe obniżenie ilości transakcji w tym okresie.

9.42. ZATRUDNIENIE W GRUPACH ZAWODOWYCH

	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Pracownicy umysłowi (na stanowiskach nierobotniczych)	50	65
Pracownicy fizyczni (na stanowiskach robotniczych)	6	23
Suma	56	89

9.43. WYNAGRODZENIA, ŁĄCZNIE Z WYNAGRODZENIEM Z ZYSKU, WYPŁACONE CZŁONKOM ZARZĄDU I ORGANÓW NADZORCZYCH SPÓŁEK KAPITAŁOWYCH

	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Wynagrodzenie Zarządu Jednostki Dominującej	503	2 237
Rada Nadzorcza jednostki dominującej	0	0
Wynagrodzenie Zarządu jednostek zależnych	0	0
Rada Nadzorcza jednostek zależnych	0	0
	503	2 237

W 2015 roku członkowie Rady Dyrektorów – Tomasz Tuora i Tadeusz Tuora wypłacili z rachunków bankowych Spółki Orphée S.A. 1.915 tys. CHF bez podstawy prawnej, bez akceptacji Walnego Zgromadzenia Spółki. Wypłacone nielegalnie kwoty stanowią przedmiot postępowania prokuratorskiego, którego celem jest odzyskanie nienależnie pobranych kwot.

Grupa nie udzielała w latach sprawozdawczych 2016 oraz 2015 pożyczek, ani innych świadczeń członkom Rady Dyrektorów. Nie występowały także programy motywacyjne, ani premiowe.

9.44. WYNAGRODZENIE BIEGŁEGO REWIDENTA ZA BADANIE JEDNOSTKOWEGO I SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ ZA ROK OBROTOWY 2016

Rodzaj usługi	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Obowiązkowe badanie rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego	31,0	30,0
Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego	9,7	6,4
	<hr/> 40,7 <hr/>	<hr/> 36,4 <hr/>

9.45. ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU BILANSOWYM

Nie wystąpiły.

9.46. POZOSTAŁE INFORMACJE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Pozostałe informacje pomocne w pełnym zrozumieniu sytuacji majątkowej i finansowej Grupy Kapitałowej Orphée zawarte zostały w sprawozdaniu Rady Dyrektorów z działalności Grupy Kapitałowej.